БУТУН ДУНЕ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ● № 225 (18.403). ● Жума, 1982 йил 1 октябрь ● Баҳоси 3 тийин.

СССР 60

ЎЗБЕКИСТОНДА ҲАММА ПАХТАКОР

Пахта — шон-шуҳратимиз, миллий ифтихоримиз, қон-қардош халқлар ўртасидаги интернационал дўстлигимиз рамзи. Озиқ-овқатимиз, кийим-кечагимиз, хазинадаги бойлигимиз ҳам пахтадан. Олтин қўллар яратаётган «оқ олтин» туфайли пахтакорларимизнинг номи оламга машҳур бўлди. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежнев «Совет кишилари Ўзбекистоннинг меҳнатига баҳо бераётганларида унинг серғайрат ва моҳир пахтакорларини ҳар доим яхши сўзлар билан эсга оладилар. Мўл ҳосил етиштириб, уни териб олиш учун пахтакор нақадар қаттиқ меҳнат қилаётганлиги, ўз ишига нечоғли кўп меҳр қўйганлигини биладилар» деган эди.

Пахтапарвар республикамиз меҳнат аҳли бу юксак баҳога жавобан юбилей йилида янада юксак «оқ олтин» хирмони кўтаришга — Она-Ватанга 6 миллион тонна пахта етказиб беришга азму қарор қилган. Бугун бутун жамоатчиликнинг нигоҳи ана шу юксак хирмон тақдири ҳал қилинаётган пахтазорларга қаратилган.

Об-ҳаво ноқулай келган, сув танқислиги кўпроқ сезилган бу йилги шароитда саноатчилар, кимёгарлар, транспортчилар, селекциячи олимлар, сув хўжалиги ходимлари — ҳамма пахтакорларимизга мададкор бўлди. Эндиликда қалбида виждони, билагида кучи бор кишиларнинг барчаси катта курашга — пахта теримига отланди. Зеро, йил — ўн икки ой пешона тери тўкиб етиштирган пахтамиз чамандек очилди, қишлоқ ва шаҳар меҳнат аҳлини пахтазор чорлаяпти. Ёруғ кунларининг қисқариб бориши, бўлиб ўтган ёғингарчиликлар пахтакорлар, хусусан механизаторлардан алоҳида ғайрат ва ташаббус кўрсатиб ишлашни тақозо этяпти.

Колхозлар ва совхозлардаги техника воситалари, ишчи кучлари ва ички имкониятлар юбилей йили йиғим-терими билан боғлиқ бўлган барча ишлар комплексини ўз вақтида, юқори сифат билан ўтказиш имкониятини беради. Бунинг учун партия ташкилотлари теримда қатнашаётган кишиларнинг активлиги ва ташаббускорлигини кучайтиришлари, илғор технологияни кенг кўламда жорий этишга бошчилик қилишлари керак, токи ҳар бир киши ҳосил, план ва мажбуриятлар тақдири ҳал қилинаётган жойда ўз ўрнини топиб, умумхалқ ишига ўз ҳиссасини қўшсин!

Ҳозирги долзарб кунларда уюшқоқлик, ишчанлик, онгли интизом, топширилган иш учун масъулиятни ҳис этиш зарбдор меҳнат самарадорлигини, айниқса, оширади, улкан «оқ олтин» хирмонининг тақдирини ҳал этади. Ана шу партиявий хислатларга амал қилаётган Ғиждувон, Гурлан, Қизилтепа, Қумқўрғон, Тўрткўл ва бошқа қатор районларнинг партия ташкилотлари пахта териш ва тайёрлашда ялпи юксалишга эришилишини таъминламоқдалар.

Афсуски, ҳамма жойда ҳам пахта тайёрлашни кучайтиришдек давлат аҳамиятига эга бўлган ишга партиявий принципиаллик билан ёндашиляпти деб бўлмайди. Баъзи районларда сўз билан иш бирлиги ўртасида тафовут юз беряпти. Ҳосил чўғи аниқ ҳисобга олиниб, графиклар тузиляпти-ю, ижрочи кучлар, машиналар, ёрдамчилар, транспорт воситалари дала ишларига тўла сафарбар этилмаяпти, унумдорлик пастлигича қоляпти.

Интизомни мустаҳкамлаш — юқори самарадорликка эришиш, машиналардан оқилона фойдаланиш — суръатни кўтариш демакдир. Пешку, Гагарин, Кегайли, Задарё, Қўрғонтепа, Ёзёвон, Большевик районларининг раҳбарлари буни яхши биладилар. Лекин била туриб теримни жадаллаштириш чораларини кўрмаётирлар. «Зангори кема»ларнинг иш унумдорлиги паст бўляпти, механизаторларга етарли шароит яратиб берилмаяпти.

Ахир, бу районларда ялпи ҳосилнинг асосий қисмини машиналарда йиғиб-териб олиш мажбурияти қабул қилинган-ку! «Зангори кема»лар тўла қувват билан икки сменада ишлатилмаса, терим-транспорт отрядларининг фаолияти шу куннинг талаблари даражасида йўлга қўйилмаса, коммунистларнинг авангардлик роли таъминланмаса, теримчиларга талабчанлик қилинмаса мажбуриятларнинг тақдири нима бўлади! Партия ташкилотлари ташкилий-хўжалик, сиёсий-тарбиявий ишларнинг асосий мақсадини олинган юксак мажбуриятларнинг бажарилишини кунма-кун таъминлаб боришга қаратишлари даркор. Йиғим-терим илғорларининг тажрибаси шу куннинг ўзида ҳамманинг мулкига айлантирилиши керак.

Йиғим-теримнинг ташкил этилиши танқидий тарзда анализ қилинаётган, камчиликлар очиб ташланиб, унинг такрорланишига йўл қўйилмаётган, меҳнат унумдорлигини кўтаришга қаратилган оператив чоралар кўрилаётган хўжаликларда одамлар ўз бурчларига виждонан муносабатда бўляптилар, юксак марраларни эгаллаяптилар. Графиклар ортиғи билан адо этилиб, тайёрлов ташкилотларига кўп ва сорти юқори пахта етказиб берилмоқда. Беғамлик, бепарволик, ўзибўларчиликка йўл қўйилган жойларда графиклар барбод бўляпти. Бундай ачинарли аҳвол ўтган йили пахта тайёрлаш планларини бажара олмай юзлари шувут бўлиб қолган хўжаликларда кўпроқ учраяпти. Илғор механик-ҳайдовчилар кунига бункерлардан 18—20 тонна, ҳатто ундан кўпроқ пахта тўкаётган бир кезда уч-тўрт тонналик маррасидан ўзолмаётган механизаторларнинг фаолиятини қандай баҳолаш керак!

Республикамиз пахтазорларида 35 мингтадан кўпроқ машиналар ишлатиш керак. Лекин ҳали шу даражага эришилгани йўқ. Турли сабаблар билан ишлаётган машиналарнинг талай қисми тўхтаб қоляпти. Доимий ва кўчма устахоналарнинг ходимлари бундай ачинарли аҳволга бепарволик билан қараяптилар. Қаерда пахта тайёрлашда кескин ўзгариш ясалмаётган бўлса, бунинг сабабини машиналардан қониқарсиз фойдаланилаётганидан қидириш, ишни ташкил этолмаётган кишиларга нисбатан қаттиқ талабчанлик қилиш керак. Ҳосил муаммоси ҳал қилинаётган долзарб кунларда муросасизликка мутлақо йўл қўйиб бўлмайди. Унумдор пахта далаларига қадам қўйган кишилар, у механизаторми, теримчими, ёрдамчими пешона тери тўкиб ишлаши, катта халқ хирмонига ўз улушини қўшиши керак. Қўшганда ҳам пахтанинг аъло нав бўлишига эришиши лозим

Дала меҳнатчиларига маданий-маиший, савдо, медицина хизмати кўрсатишда камчиликларга йўл қўйиляпти. Кўп болали оналар ҳақида етарлича ғамхўрлик қилинмаяпти. Бу соҳаларнинг тасарруфдорлари пахтакорларга хизматни шу куннинг талаблари даражасига кўтаришлари лозим.

Партия ташкилотлари олдида етиштирилган ҳосилнинг ҳаммасини тезкорлик билан йиғиб-териб олиш, сақлаш ва қайта ишлашни таъминлашдек шарафли вазифалар турибди. Ўртоқ Л. И. Брежнев таъкидлаганидек, бу мақсадларга эришишнинг тўғри йўли меҳнат. меҳнат ва яна меҳнатдир, ўз қўли билан бахтли ҳаёт қураётган совет кишиларининг завқланиб, моҳирлик билан қилаётган, яхши ташкил этилган меҳнатидир.

Пахтамиз уч миллион тоннага етиб қолди. Ҳозирги ҳар бир кун, ҳар бир соат ғанимат. Бутун куч, техникани ишга солиб суръатни озгина бўлса ҳам туширмаслик керак. Юрагида ўти бор ҳар бир кишининг ўрни пахта даласида!

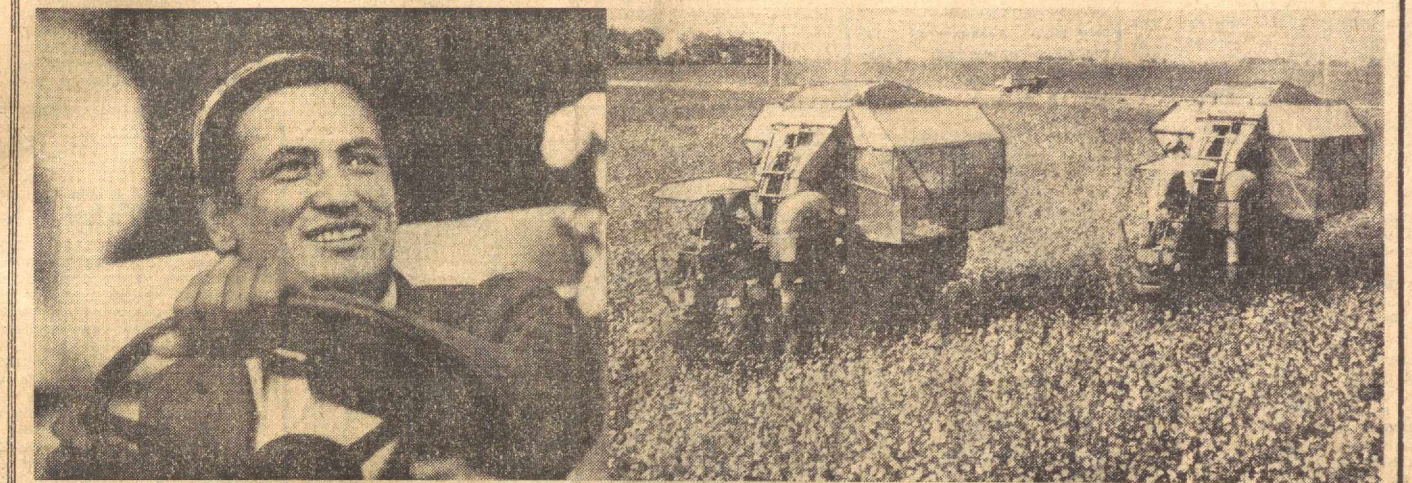

Сирдарё. Оқолтин райони. «Оқолтин» аграр-саноат бирлашмасининг «Фарғона» совхоз-техникуми пахтакорлари биринчи теримдаёқ ҳар гектар ердан 36 центнердан чўл дурдонаси йиғиштириб олдилар. Суратларда: (чапда) илғор бригадир механизатор М. Маъмуров. Ўнгда эса машина терими пайти.

В. Втюрин фотолари, (ЎзТАГ).

ТУРСУНОЙ ОХУНОВАНИНГ ДАСТЛАБКИ МУВАФФАҚИЯТИ

ЧИНОЗ («Совет Ўзбекистони» махсус мухбиридан). СССРнинг 60 йиллик юбилейини гектаридан 60 центнерлик ҳосил билан кутиб олишга аҳд қилган Чиноз районидаги Киров номли колхознинг бригадир-механизатори, икки марта Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Турсуной Охунова бошлиқ бригада дастлабки муваффақиятга эришди. Теримни уюшқоқлик билан ўтказаётган заршунослар қабул пунктларига 309,1 тонна пахта териб топширдилар. Ҳосилнинг ҳаммаси фақат юқори сорт билан қабул қилинди. Моҳир механизаторнинг ўзи агрегат бункеридан 258 тонна «оқ олтин» тўкди.

Ҳали далаларда ҳосил мўл. Бригада коллективи жами ҳосилни нест-нобуд қилмай, қисқа муддатларда йиғиб-териб олиш учун фидокорона меҳнат қилишмоқда.

ПАХТА — ВАТАНГА

Республика областларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида шу йил 30 сентябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

(планга нисбатан процент ҳисобида)

Биринчи устун — областлар; иккинчи устун — бир кунда тайёрланган пахта; учинчи устун — мавсум бошидан буён; тўртинчи устун — шу жумладан бир кунда машинада терилган пахта; бешинчи устун — мавсум бошидан буён.

Тошкент	4,01	72,57	3,96	66,97
Хоразм	2,21	61,91	2,57	38,82
Бухоро	1,94	60,33	1,14	14,08
ҚҚАССР	2,70	54,23	3,05	34,38
Сурхондарё	2,10	50,78	1,56	30,69
Навоий	2,35	48,12	2,26	21,95
Наманган	2,10	43,35	1,77	21,18
Сирдарё	4,33	43,35	4,98	48,68
Андижон	2,12	42,02	1,88	12,47
Фарғона	2,00	40,47	1,59	11,71
Қашқадарё	2,07	39,88	1,61	20,15
Жиззах	3,32	39,36	3,93	41,85
Самарқанд	1,96	38,45	1,29	18,70
Республика бўйича:	2,48	48,20	2,40	29,45
Шу жумладан ингичка толали пахта:				
Наманган	3,74	56,42	—	4,53
Навоий	3,03	54,86	5,00	6,50
Сурхондарё	2,92	53,85	2,97	37,57
Қашқадарё	2,55	32,83	1,46	8,76
Бухоро	1,99	32,04	—	—
Республика бўйича:	2,78	46,31	2,37	25,03

ДАВР БИЛАН ҲАМНАФАС

«Правда Востока» газетасининг 20 мингинчи сони босилиб чиқди

Мамлакатдаги энг кекса газеталардан бири — Меҳнат Қизил Байроқ орденли «Правда Востока» республика газетасининг йигирма мингинчи сони босилиб чиқди. Бу — газета ҳаётида, унинг кўпминг кишилик газетхонлари армияси, ишчи ва қишлоқ мухбирлари активи ҳаётида шонли воқеадир.

Газета 1917 йилнинг апрелида чиққан биринчи сонларидан бошлабоқ Совет Шарқида ленинча миллий сиёсатнинг тарғиботчиси бўлиб қолди. Ўрта Осиё диёрида халқлар дўстлиги ва қардошлиги, янги социалистик муносабатлар пойдеворини қўйди. Совет ҳокимиятининг Сулҳ тўғрисидаги ва Ер ҳақидаги биринчи декретлари ҳам шу газетада эълон қилинган эди.

«Правда Востока» саҳифаларида Совет Ўзбекистони Коммунистик партияси ва ҳукумати арбобларининг доклад ва нутқлари, мақолалари босилиб турди. Газетада Россия, Украина, Белоруссия, бошқа қардош республикалар таниқли адибларининг асарлари босиб чиқарилган. Газетанинг ёрқин публицистик материаллари республиканинг порлоқ келажак сари бораётган улкан одимлари тўғрисида ҳикоя қилди ва ҳамон ҳикоя қилиб келмоқда, халқлар дўстлиги ғояларини, коммунистик идеалларни пропаганда қилмоқда. Беш йилликларнинг улуғвор режалари Ўзбекистонда қандай амалга оширилганлиги, республика индустрияси қандай вужудга келтирилганлиги, қишлоқ хўжалиги, қурилиш қандай ривожлантирилганлиги, қишлоқларнинг қиёфаси ўзгартирилганлиги, фан ва маданият равнақ топганлиги газетанинг мақолаларидан равшан кўриниб турибди.

20 мингинчи сон! Бу — Ўзбекистондаги тарихий ўзгаришлар тўғрисида тинимсиз ҳикоя қилиб, ҳаммани тўлқинлантираётган проблемаларни кўтариб чиқаётган коллективнинг олтмиш беш йилдан кўпроқ қизғин меҳнатини англатади. Газета ҳамиша давр билан ҳамнафас бўлиб келмоқда, совет кишиларини иқтисодий ва социал ривожланиш планларини муваффақиятли бажаришга чорлади ва чорлаб келмоқда, коммунистик бунёдкорликнинг улуғвор вазифалари муваффақиятли ҳал этилишига ёрдам бермоқда.

Бу йил, ССР Иттифоқи ташкил этилганлигининг 60 йиллиги нишонланадиган йилда ҳам газета Ўзбекистон меҳнаткашларининг шонли юбилей шарафига қабул қилинган юксак социалистик мажбуриятларни бажариш учун, КПСС XXVI съездининг тарихий қарорларини, ўртоқ Л. И. Брежневнинг кўрсатмалари ва тавсияларини амалга ошириш учун ўтказилаётган социалистик мусобақасини кенг ёритмоқда.

«Правда Востока» ҳозир ҳам ўз ишида партиявийлик, ҳаққонийлик, халқчиллик, омма билан чамбарчас алоқада бўлиш каби ленинча принциплар ва анъаналарга амал қилмоқда. (ЎзТАГ).

Матбуот маркази

ИЛҒОРЛАР ИБРАТИ ЗАФАРЛАРГА ЧОРЛАЙДИ

● 30 сентябрнинг эрталабига қадар республикамизда тайёрланган пахта 2 миллион 839 минг 234 тонна бўлди. Машиналар билан териб олинган ҳосил 1 миллион 154 минг 618 тоннани ташкил этади. Она-Ватанга етказиб берилган ингичка толали пахта миқдори 180.592 тоннага етди.

● Ўтган кун натижалари билан танишинг: пахтазорларда 146.557 тонна пахта терилди. Машиналар бункеридан тўкилган «оқ олтин» эса 94.338 тонна бўлди. Бир кунда тайёрланган ингичка толали пахта 10.806 тонна. Шу жумладан машинада терилган ингичка толали пахта 5591 тонна бўлди.

● Сирдарёлик азамат механизаторлар бир кунда 15435 тонна, пойтахт области механик-ҳайдовчилари эса 14439 тонна пахтани «зангори кема»ларда теришди.

СУРХОНДАРЁ:

ВАЪДАГА ВАФО

* ШЕРОБОД. Нуритдин Муродов номли совхознинг механизаторлари О. Маматраимов ва М. Қудратов шахсий социалистик мажбуриятларини бажардилар. О. Маматраимов машинада 305 тонна, М. Қудратов эса 314 тонна пахта терди. Умуман Сурхондарё областида машина терими юксак суръатда олиб борилмоқда. Пахтазорларда 1,5 мингдан зиёд машина ишлатилаётир.

САМАРҚАНД:

МАРРАДАН ЎЗИБ

* ПАЙАРИҚ. Райондаги «Ленинград» колхозининг Б. Қурбоев бошлиқ бригадаси аъзолари йиллик планни бажардилар. 60 гектар ернинг ҳар гектаридан 25 центнердан ҳосил олинди.

* БОЛЬШЕВИК. К. Маркс номли колхознинг ота-ўғил Эргашевлардан иборат оилавий экипажи машина теримида ибрат кўрсатяпти. Улар бир кунда 18 тонна пахта теришди. Ота ва ўғил механизаторлар бу йил 450 тонна «оқ олтин» териш мажбуриятини олишган.

* ИШТИХОН. Қаҳрамон она Зулфия Исмоилова бошлиқ оилавий звено аъзолари Ленин номли колхозда теримда пешқадам бўлашяпти. Куни кеча улар 2 тонна пахта теришди. Мавсум давомида 50 тонна пахта териб бериш оила аъзоларининг шарафли мақсадидир.

ФАРҒОНА:

ЗАРБДОР СУРЪАТЛАР

* БУВАЙДА. «Партия XX съезди» колхозининг механизаторлари А. Мўминов ва Қ. Аҳмедова ҳар куни ўз агрегати билан 5 тоннадан пахта теришмоқда.

* ФАРҒОНА. Райондаги Ленин номли колхознинг У. Кўчиев етакчилигидаги бригадаси пахта тайёрлаш бўйича йиллик планни бажарди. Қўриқ ерларнинг ҳар гектаридан 27 центнердан ҳосил олинди.

АНДИЖОН:

ПЕШҚАДАМЛАР

* МОСКВА. Райондаги «Октябрь 60 йиллиги» колхози аъзолари машина теримн суръатини кучайтиришмоқда. Республикада хизмат кўрсатган механизатор М. Курчиевнинг мавсум бошидан буён терган пахтаси 120 тонна бўлди. У «Ўзбекистон» комбайни ёрдамида мавсумда 450 тонна пахта териб беради.

* КОМСОМОЛОБОД. СССР 50 йиллиги номли совхознинг механик-ҳайдовчиси С. Шокировнинг агрегат бункеридан тўккан пахтаси 150 тоннадан ошди. Илғор механизатор тўрт қаторли машина билан 450 тонна «оқ олтин» териш мажбуриятини олган.

* БАЛИҚЧИ. «Правда» колхозининг 4-бригадасида кўпмингкилограммчи чевар теримчи О. Султонова шарафига Меҳнат шуҳрати байроғи кўтарилди. У ўтган куни хирмонга 355 килограмм пахта тўкди. Мавсум бошидан буён терган пахтаси 10 тонна бўлди. Йиғим-терим мавсуми охиригача О. Султонова яна 5 тонна дурдона териш ниятидадир.

ҚАШҚАДАРЁ:

ОБЛАСТДА БИРИНЧИ

* КИТОБ. Район заршунослари ингичка толали пахта тайёрлаш планини бажардилар. Ҳар гектар ердан 30 центнердан ҳосил олинди. Ўз имкониятларини ҳисоблаб чиққан дала меҳнаткашлари яна қўшимча юқори сифатли 155 тонна «оқ олтин» тайёрлашга аҳд қилдилар.

ХОРАЗМ:

БУНКЕРЛАР БАРАКАСИ

* 29 сентябрь куни область далаларида 1290 та пахта териш машинаси ишлатилди. Улар билан 6433 тонна пахта териб олинди. Боғот ва Хонқа районлари механизаторлари теримда пешқадам бўлишди.

ТОШКЕНТ:

ИККИ ХЎЖАЛИК РАПОРТИ

* БЎКА. Ҳамза номли ва «Ленинизм» колхозлари маррага етишди. Бундай муваффақиятга эришилишида Ҳамза номли колхознинг механизаторлари М. Худойберганов, Ж. Дилмуродов, «Ленинизм» колхозининг механик-ҳайдовчилари С. Раҳмонов, Р. Салимовларнинг ҳиссаси катта бўлди.

ЖИЗЗАХ:

БИР КУНДА — 9,4 ПРОЦЕНТ

* ОКТЯБРЬ. Райондаги С. Раҳимов номли совхоз пахтакорлари областда энг юқори кўрсаткичлардан бирига эришдилар. Бир кунда йиллик планга нисбатан 9,4 процент миқдорида пахта тайёрланди. Э. Исаев бошчилигидаги бўлим заршунослари давлатга пахта сотиш бўйича йиллик планини бажардилар.

СИРДАРЁ:

МАРРА ЭГАЛЛАНДИ

* ГУЛИСТОН. «Октябрь» колхозининг Ленин ордени кавалери Ж. Оғалиев бошлиқ бригадаси аъзолари йиллик план бажарилганлиги ҳақидаги ғалаба рапортига имзо чекдилар. 446 тонна биринчи сортли пахта тайёрланди.

Областнинг Оқолтин, Боёвут ва Ворошилов районларида машина терими суръати кучайтириляпти. Кунига 5—5,4 процент миқдорида пахта тайёрланмоқда.

НАМАНГАН:

МУСОБАҚА ИЛҒОРЛАРИ

* Область меҳнаткашлари тайёрлов пунктларига 200 минг тонна «оқ олтин» етказиб бердилар. Йиллик планни 53—60 процент миқдорида бажарган Наманган, Уйчи, Тўрақўрғон ва Чортоқ районларининг пахтакорлари бу зафарга салмоқли ҳисса қўшдилар.

* УЙЧИ. Қўриқдаги «Гулистон» совхозининг ВЛКСМ XIX съезди делегати Феруза Абдураҳимова бошлиқ комсомол-ёшлар бригадаси ҳар гектар ердан 35 центнердан ҳосил олиб, дастлабки маррани эгалладилар. Ҳосилнинг 90 проценти машиналарда териб олинди. Бригадирнинг ўзи «зангори кема» билан 170 тонна «оқ олтин» териб хирмонга тўкди.

ҚҚАССР:

КУНИГА 9—10 ТОННАДАН

* ТЎРТКЎЛ. Енбошқалъа массивида бу йил баҳорда ташкил этилган 5-«А» совхози пахтакорлари планни бажардилар. Хўжаликда 3 та йиғим-терим транспорт комплекс отряди ишлаяпти. Қ. Ниёзимбетов, М. Боллиев, Т. Мулаев сингари механик-ҳайдовчилар баракали ишладилар. Уларнинг ҳар бири ўз машинасида кунига 9—10 тоннадан пахта тердилар.

● ПАХТАКОР ЎРТОҚЛАР! Кузнинг олтинга тенг қимматли дақиқалари ўтиб бормоқда! Кунлик графикларни ошириб бажариш учун бутун куч-имкониятларни ишга солайлик! Юбилей йили план ва социалистик мажбуриятларини шараф билан бажариб, она-Ватанни қувонтирайлик! Ҳамманинг ўрни пахтазорларда!

ЭКОНОМИКАНИНГ АКТУАЛ ПРОБЛЕМАЛАРИГА БАҒИШЛАБ

30 сентябрь куни Тошкентда очилган Бутуниттифоқ илмий-техника конференциясида КПСС XXVI съезди ўртага қўйган вазифалар асосида иссиқ иқлим ва баланд тоғ шароитларида автомобиль транспорти ва автомобиль йўлларидан фойдаланиш самарадорлигини ошириш масалалари муҳокама қилинмоқда.

Ўртоқ Л. И. Брежнев партия съездида транспорт харажатларини камайтириш катта умумдавлат вазифаси эканлигини айтган эди. Бу вазифани ҳал этмасдан туриб экономикани тежамли қилиш мумкин эмас. КПСС Марказий Комитетининг 1982 йил май Пленумида қабул қилинган Озиқ-овқат программасини амалда рўёбга чиқариш позициясидан қараганда бу проблеманинг аҳамияти янада кўпроқ ошади. Халқ хўжалигидаги автомобиль транспорти юк ташишнинг энг асосий воситаси ҳисобланадиган Ўрта Осиё республикалари учун автомобилда юк ва пассажир ташиш самарадорлигини ошириш билан боғлиқ бўлган масалаларнинг алоҳида актуаллигини ҳисобга олиб, конференция ташкилотчилари Ўзбекистонни конференция ўтказиладиган жой қилиб танлашди.

Конференция ишида кўплаб қардош республикалардан ва мамлакат шаҳарларидан келган олимлар ва мутахассислар иштирок этмоқдалар. Биринчи ялпи мажлисда мамлакатнинг йирик иқтисодий райони — Ўрта Осиё регионида автомобиль транспорти ва автомобиль йўли хўжалигини ривожлантиришнинг истиқболлари ва асосий йўналишларига бағишланган докладлар тингланди. (ЎзТАГ).

Умумхитой халқ вакиллари мажлиси доимий комитетига Хитой Халқ Республикаси Давлат кенгашига

СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Совети Хитой Халқ Республикаси эълон қилинганлигининг 33 йиллиги муносабати билан Хитой меҳнаткашларига совет халқи номидан қутловлар йўллайдилар.

Хитойдаги революциянинг ғалабаси Хитой халқининг тарихий ютуғи, жаҳон революцион жараёнининг шонли воқеаси бўлди. Хитой меҳнаткашлари чинакам миллий озодлик учун, янги жамият қуриш учун узоқ кураши давомида Совет Иттифоқи уларга доимо астойдил хайрихоҳлик, мададкорлик билан қаради ва ёрдам берди.

СССР Хитой Халқ Республикаси билан муносабатларни яхшилаш ҳамда шу муносабатларни тинч-тотув яшаш ва яхши қўшничилик принциплари асосида ривожлантириш учун изчиллик билан ҳаракат қилиб келмоқда, бу эса иккала мамлакат халқларининг манфаатларига, Осиёда ҳамда бутун дунёда тинчлик ва хавфсизликни мустаҳкамлаш манфаатларига мос бўлиб тушади.

Экономика ва маданиятни ривожлантиришда, ўз моддий фаровонлигини ошириш ишида Хитой халқига чин кўнгилдан муваффақиятлар тилаймиз.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИ

СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фармони

ЎРТОҚ М. А. ЗОИДОВНИ ЎЗБЕКИСТОН ССР МЕҲНАТ ДАВЛАТ КОМИТЕТИНИНГ РАИСИ ҚИЛИБ ТАЙИНЛАШ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми **қарор қилади:**

Ўртоқ Мирғиёс Аббосович Зоидов Ўзбекистон ССР Меҳнат давлат комитетининг раиси қилиб тайинлансин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси
И. УСМОНХЎЖАЕВ.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Г. ҲАЙДАРОВА.

1982 йил, 30 сентябрь.
Тошкент шаҳри.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми партия ва хўжалик органларида кўп йил самарали ишлаганлиги учун ҳамда туғилган кунига олтмиш йил тўлиши муносабати билан Ўзбекбирлашув правлениеси раисининг ўринбосари ўртоқ Камол Аъзамовни Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

ХАЛҚ КОНТРОЛИ саҳифаси

ЎЗБЕКИСТОН ССР ХАЛҚ КОНТРОЛИ КОМИТЕТИДА

МАСЪУЛИЯТ УНУТИЛМАСИН

Республика Қурилиш министрлиги ва унинг жойлардаги бўлинмаларида Самарқанд ва Бухоро шаҳарларида фойдаланишга топширилаётган уй-жойлар ва маданий-маиший объектларнинг юксак сифатли бўлиши ҳақида етарлича қайғурилмаётир. Шу йилнинг баҳорида фойдаланишга топширилди, деб қайд қилинган 32 та уй-жой, 560 ўринли иккита болалар боғчаси, 3384 ўринли учта мактаб, поликлиника текшириб кўрилганда ушбу объектларнинг аксариятида камчилик ва нуқсонлар мавжуд эканлиги, кўпгина ишлар сифатсиз адо этилганлиги маълум бўлди. 11 объектда пардозлаш, 9 объектда эса санитария техникаси ва электротехника ишлари қиёмига етказилмаган, баъзи биноларда лифтлар созланмаган, ободончилик ишлари талаб даражасида адо этилган эмас.

«Самаркандхимстрой» бирлашмасининг ҳисоботида таъкидланишича, бирлашма шу йил март ойида иккита уй-жой биноси қуриб фойдаланишга топширган. Аслида эса 32 квартирали кооператив уй қурилишида бўяш ишлари чала-чулпа бажарилган, дераза ромлари ва эшиклар яхши созланмаган. Газ плиталари, ванналар ўрнатилмаган. Шаҳар ижроия комитетига қарашли 30 квартирали уй қурилишида ҳам ана шундай аҳволни кўриш мумкин. Айрим квартираларнинг девор ва полларини пардозлаш ишлари қиёмига етказилмаган, уйга водопровод уланмаган.

Бу бирлашма «Сўғдиёна» массивида 1568 ўқувчига мўлжалланган мактаб биноси қурилиши тугалланганлиги ҳақида юқори ташкилотларга рапорт йўллаган эди. Ҳолбуки, бу қурилишда яна 180 минг сўмлик бинокорлик ишлари адо этилиши лозимлиги аниқланди. Мактабда қурилиш-монтаж ишлари ҳамон давом этаётир, ички махсус ишлар битирилмаган, йўл ва йўлкалар, спорт майдончаси тайёр эмас. «Самаркандхимстрой» бирлашмаси кооператив институтининг 200 ўринли ётоқхонаси қурилиши тўла адо этилмай туриб, юқори ташкилотларга фойдаланишга топширилди, деб ахборот бериб юборган. Ҳақиқатда эса ётоқхона қурилишида пардозлаш ишлари ҳамон давом этмоқда.

«Самаркандградострой» тресты шу йилнинг биринчи ярмида тўққизта уй-жой биносини хат-қоғоз билан фойдаланишга топширган эди. Амалда эса ана шу рўйхатда зикр этилган Мебельний кўчасидаги 52-уйда дурадгорлик, бўяш ишлари энди бажарилмоқда. Деворларни оқлаш ниҳоясига етган эмас. Октябрь массивидаги тўққиз қаватли уйда ҳам пардозлаш ишлари давом эттирилаётир. Ирригация-ободонлаштириш ишлари ўлдажўлда. Трестнинг «Сўғдиёна» массивида қуриб фойдаланишга топширилган болалар боғчасида эса электр ва санитария техникаси асбоб-ускуналари энди ўрнатилмоқда.

«Бухараградострой» трести фаолиятида ҳам ана шундай шошма-шошарлик билан пала-партиш иш тутиш ҳоллари содир бўлмоқда. Трест раҳбарлари 4-микрорайонда 280 ўринли болалар боғчаси қурилиши битмай турибоқ, уни фойдаланишга топширилган объектлар рўйхатига тиркаб юборишди. Ҳолбуки, боғчада яна 30 минг сўмлик қурилиш-монтаж ишлари навбат кутиб ётибди. Шаҳардаги 163-қурилиш тресты эса Ленин кўчасида яна 45 минг сўмлик қурилиш-монтаж ишлари бажарилиши лозим бўлган уй-жой биноси гўё битганлиги ҳақида рапорт тайёрлаган.

Самарқанд ва Бухоро шаҳарлари ижроия комитетларининг капитал қурилиш бошқармалари давлат комиссияларининг ҳали камчилик ва нуқсонлари кўп бўлган, қурилиш ниҳоясига етмаган уй-жой ва маданий-маиший объектларни фойдаланишга топшириш ҳақида тузилган актларга қўл қўйишда принципсизлик кўрсатаётганлиги кўпчиликнинг норозилигини уйғотмоқда. Самарқанд область статистика бошқармаси ушбу объектларни фойдаланишга топшириш ҳақидаги ҳужжатлар қанчалик асосли эканлигини текшириб кўришни ташкил этмаётир.

Республика Халқ контроли комитети план ва топшириқларни бажаришда интизомсизлик кўрсатганликлари, уй-жой ва маданий-маиший объектларни фойдаланишга топширишда белгиланган тартиб-қоидаларга риоя қилмаганликлари ва кўзбўямачиликка йўл қўйганликлари учун «Самаркандхимстрой» ишлаб чиқариш бирлашмаси бош директори Э. Турдиев, бош инженери В. Пацев, «Самаркандградострой» тресты бошқарувчиси Н. Тен ўртоқларни тегишлича жазолади. Ҳисобот ҳужжатларининг тўғри расмийлаштирилиши устидан назоратни яхши ташкил этмаганлиги, қурилиши тугалланмаган уй-жойларни битган объектлар рўйхатига қўшиб ёзишга йўл қўйганлиги учун Самарқанд область статистика бошқармаси бошлиғининг ўринбосари М. Соловьёвга ҳайфсан эълон қилинди.

Республика Қурилиш министрлиги, «Самаркандхимстрой» ишлаб чиқариш бирлашмаси, «Самаркандградострой», «Бухараградострой» трестлари ва 163-қурилиш трестига юқорида таъкидланган камчиликларга барҳам бериш юзасидан кўрилаётган чора-тадбирлар тўғрисида Ўзбекистон ССР Халқ контроли комитетига хабар бериш топширилди.

ХАЛҚ НАЗОРАТЧИЛАРИ — ПАХТА ЙИҒИМ-ТЕРИМИДА

МУНОСИБ ҲИССА

Навоий номли колхознинг Абдураҳим Каримов бошлиқ бригадасида машина терими бошланган куни кутилмаган аҳвол юз берди. Далада белгиланган тўртта машина ўрнига бор-йўғи битта агрегат билан пахта терилларди. Халқ назоратчилари бундан воқиф бўлгач, тезда бош группага хабар беришди. Бу ҳақда колхоз правлениеси ва партия ташкилоти ҳам хабардор этилди. Натижада зудлик билан камчиликнинг сабаблари аниқланди. Қишлоқ хўжалигини механизациялаш ва электрлаштириш хўжаликлараро корхонасининг Навоий бўлими механиги Турғунбой Маликхоновнинг бепарволиги туфайли қолган учта машина мавсумга ўз вақтида ҳозирланмаган экан. Камчиликка тезда барҳам берилди. Бригадада теримга жалб этилган машиналар тўла куч билан ишлай бошлади. Колхознинг Эргаш Ҳошимов бошлиқ бригадаси далаларида эса агрегатларнинг қайтиши учун майдончалар тайёр қилинмаган экан. Ушбу нуқсон ҳам назоратчилар аралашгач, қисқа муддатда тугатилди.

Бу Навоий номли колхоз халқ назоратчилари фаолияти учун характерли бир мисол. 1760 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 40 центнердан «оқ олтин» йиғиб-териб олиш учун курашаётган хўжаликнинг халқ контроли группаси аъзолари айни кунларда фаолиятларини активлаштирмоқдалар. Группанинг 206 нафар назоратчиси ўз иш жойларида ва жамоатчилик топшириқларини адо этишда жонкуярлик кўрсатмоқдалар.

Колхоз халқ контроли группаси ҳосилнинг тақдири ҳал қилинаётган шу кеча-кундузда йиғим-теримни муваффақиятли ўтказиш бўйича махсус тадбир ишлаб чиққанлиги эътиборга сазовор. Пахта теришни, кўсак узадиган, чувийдиган ва тўкилган пахтани териб оладиган машиналар ва бошқа техника воситалари ишини мунтазам назорат қилиш кўзда тутилган тадбир район партия комитетида ҳам яхши баҳо олди. Тадбир райком бюроси ва район халқ контроли комитети томонидан маъқулланди.

Колхоз халқ контроли группаси энг аввало терилган пахтани «дала — бункер — прицеп» усули билан топширилишига эришиш учун курашмоқда. Пахта нобудгарчилигига чек қўйиш мақсадида еттита қўшимча мавсумий халқ контроли постлари ташкил этилди. Уларга 20—21 назоратчи уюшган. Еттита пахта териш отрядининг бетўхтов ишлаши, уларни ёнилғи-мойлаш материаллари, кўчма ремонт устахоналарини эса зарур эҳтиёт қисмлар билан ўз вақтида таъминлаш диққат марказида турибди.

Район меҳнаткашлари юбилей йилида она-Ватанга 65 минг тонна «оқ олтин» армуғон этишга қарор қилганлар.

Айни кунларда тузилган 66 та терим-транспорт звеноларида муваққат постлар ташкил этилди. Улар техника воситаларининг бир маромда ишлашини таъминлаш учун изчил фаолият кўрсатмоқдалар.

Шу ўринда «Гигант» колхози назоратчиларининг ишини мисол қилиб кўрсатиш мумкин. Колхознинг Маматвали Маматов бошлиқ звеносида теримчилар ерга тўкилган пахталарни теришмаётган экан. Назоратчилар ҳисоблаб кўришса, айрим карталарда ҳар гектар майдонда 50 килограммгача пахтанинг ерда қолиб кетишига йўл қўйилибди. Звено бошлиғи ва теримчиларнинг масъулиятсизликлари оқибатида 350 сўм миқдорида зарар етказилган. Колхоз халқ контроли группаси аъзолари текшириш якунларини колхоз правлениесига ҳавола этишди. Правлениеда бу масала муҳокама этилиб, хотиржамликка берилгани учун звено бошлиғи М. Маматовдан етказилган зарарни ундириб олиш ҳақида қарор чиқарилди.

Мамадали Ўрмонов бошлиқ звенода ҳам пахта чала терилаётгани аниқланиб, теримчилар ишини етарли назорат қилмаган звено етакчисига чора кўрилди.

«Наманган» совхози механизаторларининг «оқ олтин»ни нест-нобуд қилмай йиғиштириб олиш йўлида амалга ошираётган ибратли ишларида халқ мулки посбонларининг ҳиссаси катта бўляпти. С. Салмонбоев, А. Раҳмонов, И. Турдиматова, А. Шодмонов каби назоратчилар машина ва механизмларнинг бир маромда, самарали ишлатилиши, дала шийпонларида пахтакорларнинг намунали ҳордиқ чиқаришлари учун барча қулайликларни муҳайё этиш масалалари билан жиддий шуғулланмоқдалар.

Районимизда пахта йиғим-терими кундан кунга қизғин тус оляпти. Халқ назоратчилари мавсумнинг уюшқоқлик билан ўтказилиши, бир грамм ҳам пахтанинг нобуд бўлишига йўл қўймаслик учун бундан буён ҳам барча имкониятларнинг ишга солиниши учун курашаверадилар.

А. САТТОРОВ,
Задарё район халқ контроли комитетининг раиси.

Янгийўл шаҳар ва Урта Чирчиқ районидаги Қорасув пахта тозалаш заводлари халқ назоратчилари 1982 йил пахта ҳосилини қайта ишлашга киришилган дастлабки кунларданоқ ўз фаолиятларини активлаштирдилар. Улар корхонага юборилаётган хом ашё ва ишлаб чиқарилаётган тола сифатини синчковлик билан текшириб бормоқдалар. Суратларда: 1. Янгийўл пахта тозалаш заводи халқ контроли группаси аъзолари Р. Евстратенко, Б. Рихсибоев ва Д. Адиятуллина янги келган пахтани кўздан кечирмоқдалар. 2. Қорасув пахта заводи халқ назоратчиларидан А. Абдазов ва С. Пасекунов тўқимачилик корхоналарига юбориш учун тайёрланган пахта тойларини назоратдан ўтказмоқдалар.

В. Сироткин фотолари.

ЖОЙЛАРДАН ХАБАРЛАР

ГУЛИСТОН

Сирдарё область халқ контроли комитети бир қатор қурилиш корхоналарида белгиланган план-топшириқларнинг бажарилиши, ишлаб чиқариш қуввати ва хом ашё ресурсларидан самарали фойдаланиш, ишлаб чиқарилаётган маҳсулотларнинг сифати масалалари бўйича ўтказилган текшириш якунларини кўриб чиқди. Халқ назоратчилари бу соҳада, айниқса Бахтдаги 2-қишлоқ қурилиши комбинатида катта камчилик ва нуқсонларга йўл қўйилаётганлигини аниқладилар. Комбинат рўйхатга киритилган буюмлар ишлаб чиқариш бўйича план-топшириқларини бажармаган. Ишлаб чиқариш ва технология интизомига риоя қилинмайди, брак маҳсулот ишлаб чиқаришга йўл қўйилмоқда. Техника назорати бўлими ходимлари эса бу аҳволдан хабардор бўлганлари ҳолда сифатсиз маҳсулот ишлаб чиқарилаётганлигини бирон марта ҳам қайд этмаганлар.

Комбинатда ички планлаштириш яхши йўлга қўйилмаганлиги, мавжуд қувватлардан фойдаланиш даражаси паст эканлиги топшириқларнинг бажарилишига салбий таъсир кўрсатмоқда. Гулистон уйсозлик комбинатида товар маҳсулоти ишлаб чиқариш етти ойлик топшириғи 80,8 процент, корхона кучи билан қурилиш-монтаж ишлари адо этиш топшириғи эса бор-йўғи 71,8 процент адо этилган, холос. Йирик панелли уйсозлик комбинатида шу муддатда ишлаб чиқарилган буюмларнинг 1490 кубометри сифатсиз деб топилди.

Бу соҳада «Узколхозстрой» га қарашли Боёвут ғишт заводида ҳам аҳвол ачинарлидир. Шу йилнинг етти ойи мобайнида корхона планда белгиланган 11 миллион ўрнига 4,2 миллион дона ғишт ишлаб чиқарган.

Сирдарё область халқ контроли комитети ишда ана шундай қўпол камчилик ва нуқсонларга йўл қўйилганлиги учун Бахтдаги 2-қишлоқ қурилиши комбинати директори Ирimбетов, комбинатнинг техника назорати бўлими бошлиғи Кенжаев, Гулистон уйсозлик комбинати ва Боёвут ғишт заводи директорлари Дониёров ва Каримовларни тегишлича жазолади.

НУКУС

Автоном республиканинг нон, савдо ва умумовқатланиш корхоналарида аҳолини нон ва турли нон маҳсулотлари билан таъминлашни янада яхшилашга қаратилган тадбирлар изчиллик билан амалга оширилмаётир. Унни авайлаб-асраш шу куннинг юксак талаблари даражасида эмас. Кичик ҳажмда нон маҳсулотлари ишлаб чиқариш суст жорий этилмоқда, нонни контейнерларда ташиш яхши йўлга қўйилмаётир. Нон корхоналарига олиб келинаётган ун тортиб олинмайди, ўлчанмай ишлаб чиқаришга узатилмоқда.

Бу соҳада, айниқса, матлубот кооперацияси тармоқларида кўпроқ камчилик ва нуқсонларга йўл қўйилмоқда. Нон ёпиш, уни ташишда янги технологиядан суст фойдаланилмоқда. Айрим ҳолларда маҳсулот сифатсиз чиқарилаётир. Текшириш чоғида Чимбой нон корхонасида 1,5 тонна, Қўнғирот нон корхонасида 1,1, Хўжайли нон комбинатида эса 1,2 тонна нон сифатсиз тайёрланганлиги аниқланди. Нукус нон комбинати биринчи ярим йилликда ишлаб чиқарилаётган 27 хил нон маҳсулотларининг ўн беш хили бўйича белгиланган планларни бажармаган.

Қорақалпоғистон АССР Халқ контроли комитети ишлаб чиқаришга раҳбарлик қилишда йўл қўйилган юқоридаги камчиликлар учун Нукус ва Хўжайли нон комбинатлари директорлари В. Ким ва А. Ембергеновларга танбеҳ берди. Чимбой ва Қўнғирот нон корхоналари ишлаб чиқариш мудирлари А. Каплецов ва Е. Абитовларга ҳайфсан эълон қилди ва пул начёти қилинди.

НАЗОРАТ ПОЧТАСИДАН

СЕРГАКЛИК БИЛАН

Вобкент районидаги «Ленинград» колхозида пахта йиғим-терими қизғин давом этмоқда. Яқинда хўжалик давлатга уруғлик пахта сотиш планини ошириб бажарганлиги ҳақида районда биринчи бўлиб рапорт берди.

Бу ютуқларда сезгир ва жонкуяр халқ назоратчиларининг муносиб ҳиссаси бор. Хўжаликда бирор тармоқ, бирор соҳа йўқки, улар фаол иштирок этмаётган бўлсин. Катта машаққат эвазига етиштирилган «оқ олтин»нинг бир граммини ҳам нест-нобуд бўлишига йўл қўймай йиғиб-териб, давлатга топширишда халқ мулки посбонлари сергаклик кўрсатишмоқда.

Яқинда халқ контроли группаси пахта исрофгарчилигига қарши қандай кураш олиб борилаётганлигини текшириш мақсадида оммавий рейд ўтказди. Рейд чоғида Т. Очилов, Х. Халилов ўртоқлар бошлиқ бригадаларда талай пахта турли сабаблар билан исроф этилаётгани, бригада бошлиқлари айби билан пахтани териш, ташиш ва тортишда масъулият сусайтириб юборилгани, ҳануз тўкилган-сочилган пахтани териб олишга жавобгар кишилар тайинланмагани аниқланди. Масала дарҳол халқ контроли группаси йиғилишида, кейин колхоз правлениесида атрофлича муҳокама қилиниб, айбдорларга тегишли жазо чоралари кўрилди. Бундан кейин ҳамма ерда пахта исрофгарчилигига қарши жиддий кураш олиб бориш бўйича қўшимча чора-тадбирлар белгиланди.

Колхоз халқ мулки посбонлари айни кунларда йиғим-терим ишлари назоратини янада кучайтирмоқдалар.

Ў. УЛУҒОВ.

РАССОМ ХАНДАСИ

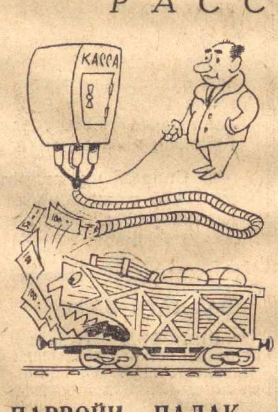

ПАРВОЙИ ПАЛАК

«Шу йилнинг биринчи ярмида Хоразм областидаги кўпгина корхона ва ташкилотларда юк ортиш ва тушириш учун келтирилган вагонлар узоқ муддат ушлаб қолинганлиги эвазига жами 42 минг сўм жарима тўланди».

Яқинда область миқёсида ўтказилган катта бир йиғилишда ана шу маълумотни эшитдиг-у, кўз ўнгимизда Гурлан ва Янгибозор пахта заводлари, область ремонт қурилиш тресты саноат корхоналаридаги аҳвол гавдалангандек бўлди. Бу заводлар вагонларни узоқ муддат ушлаб туриш бўйича гўё бир-бирлари билан мусобақалашишяпти, десак муболаға қилмаган бўламиз. Қуйидаги фактларни фикримизга далил қилиб келтириш мумкин. Гурлан пахта заводида вагонларга юк ортиш ва тушириш учун белгиланган 2,2 соат ўрнига 11,6 соатдан вақт сарфланмоқда. Янгибозор пахта заводи адресига келган вагонлар эса ўрта ҳисобда нормадагидан 30 баравар кўпроқ вақт ушлаб қолинмоқда. Ремонт-қурилиш тресты корхоналарида ҳам аҳвол бундан яхши эмас.

Гурлан ва Янгибозор пахта заводлари бош инженерлари Б. Худойберганов ва А. Жуманиёзовлар, область ремонт-қурилиш тресты саноат корхоналари комбинати бошлиғи У. Отажоновлар эса, бу аҳволни кўра била туриб, ўзларини билмаганга олиб юришибди.

С. ТИЛЛАЕВ.
Хоразм области.

ЎГАЙ СОҲА

Нурота районидаги «Россия» совхози раҳбарларидан паррандачиликнинг аҳволи ҳақида сўраб қолсангиз борми, игна устида ўтиргандек безовталаниб қолишади.

Бу бежиз эмас. Хўжаликда жамоат паррандачилиги ўз ҳолига ташлаб қўйилган. Уни ривожлантириш, маҳсулдорлигини ошириш ҳақида етарли қайғурилмаётир. Бу соҳани текширишдан ўтказган халқ назоратчилари таажжубланарли манзаранинг гувоҳи бўлдилар. Совхознинг иккинчи бўлимидаги паррандачилик фермаси умуман қониқарсиз аҳволда. Озуқа ахлат ва чиқиндилар билан қоришиб ётибди. Паррандалар аксарият ёпиқ бинода сақланаётганлиги, озуқа рационига риоя қилинмаётганлиги туфайли касалланиш ва нобуд бўлиш ҳоллари содир бўлмоқда.

Мана шу эътиборсизлик ва хўжасизлик оқибатида совхоз паррандачиликдан фойда ўрнига зарар кўраётир. Сўнгги бир ярим йил мобайнида ҳар минг дона тухум етиштириш учун белгиланганидан 81 сўм кўп, яъни 202 сўм сарфланди. Уловидан тушови қиммат деб, шуни айтсалар керак-да.

Хўжалик раҳбарлари, қолаверса жамоат паррандачилиги учун бевосита мутасадди бўлган бош зоотехник Эргашев ва ветеринария врачи Избосаровлар бу соҳани рентабелли тармоққа айлантириш учун қачон росмана жон куйдиришаркин!

С. ОМОНОВ.
Навоий области.

ТАШВИШ КИМГА КЕРАК?

Гагарин районидаги «Пограничник», «Партия XXIV съезди», «Шоликор», «Советобод» совхозлари раҳбарларининг ташвишга тоқатлари йўқ. Ушбу хўжаликларда жамоат чорвачилиги учун хизмат қиладиган техникага бўлган эътиборсизликни бундан бошқача баҳолаш мумкин эмас. Текшириш ўтказган халқ назоратчилари «Пограничник» совхози устахоналарида ғайри-табиий аҳволнинг гувоҳи бўлдилар. Хўжаликда чорвачилик учун сотиб олинган ОГМ, ИКГ-306, КУФ-1,8 сингари машина ва механизмлар, озуқа тақсимлагич узоқ муддатдан бери чанг босиб ётибди. «Партия XXIV съезди», «Шоликор», «Советобод» совхозларида дағал хашакни майдалаб берадиган ва озуқани қайта ишлайдиган механизм ва қурилмаларнинг ишлатилмай қўйилганига анча бўлди. «Янгиобод» совхозида эса, сут соғиш аппарати ва чиқиндиларни ташқарига чиқаришга хизмат қиладиган мослама созлаш учун қисмларга бўлиб қўйилди-ю, шу аҳволда қолганича қолиб кетди.

Кун кетидан кун, ой кетидан ой ўтиб бормоқда. Аммо бу қимматбаҳо машина ва механизмлардан самарали фойдаланишни йўлга қўйиш ҳамон хўжаликлар раҳбарларининг эсларига келаётгани йўқ. Буни қандай баҳолашга ҳайронмиз.

А. КАРИМОВ,
С. МАЪРУПОВ.
Сурхондарё области.
Рассом А. Холиқов.

ТАРОЗИБОН — ҲАР ИШДА ЧАҚҚОН

ФЕЛЬЕТОН

Бу йилги пахта йиғим-терими мавсумидан бошлаб Сурхондарё ҳамда республикамизнинг бир қатор областларида машинада терилган пахтага янги давлат стандарти жорий этила бошланди. Бундан кўзда тутилган асосий мақсад машиналарда терилган пахтага қўйиладиган талабларни ошириш, ишлаб чиқариш ҳажмида юқори нав тола миқдорини кўпайтириш, шу билан бирга, колхоз ва совхозларнинг сифатли пахта тайёрлашдан манфаатдорлигини оширишдан иборатдир. Хўш, янги давлат стандартига, янги талабларга жойларда қандай риоя қилиняпти? Биз 27 сентябрь куни Шеробод районидаги завод ва пунктларни кўздан кечирганимизда бу борада қатор камчиликларга йўл қўйилаётганлигини кўрдик.

Туш палласига яқин «Октябрь 60 йиллиги» совхози территориясидаги тайёрлов пунктига етиб келдик. Эшик олдида ҳар бирига иккитадан тележка тиркалган учта трактор поезди пахта ортилганича турарди.

—Нега пахта топширмай турибсизлар? — сўраймиз тележкалар ортида турган кишилардан.

— Пунктда ҳеч ким йўқ-ку! Кимга топширамиз?!

— Қачондан бери турибсизлар?

— Эрталаб соат ўнларда келгандик.

— Моторларни нега ишлатиб қўйибсизлар?

— Ўчирсак, ўт олдириб бўлмайди, акумуляторлар ишдан чиққан.

Орадан бир оз вақт ўтгач, тарозибон Шермат Ашурбоев пайдо бўлди Биз ундан пункт мудири Қурбонтош Пардаев, катта лаборант Али Турсуновлар қачон келишини сўрадик.

— Кечга яқин келишади, бизда пахта асосан кеч соат бешдан эрталаб беш-олтиларгача қабул қилинади, — жавоб берди торозибон.

— Кўриб турибсиз, мана бу ўртоқлар пахтани топшира олмай қачондан буён ҳуноб бўлиб туришибди. Пунктга пахтани барвақт олиб келганлар ҳамиша ана шундай ноилож аҳволда қолишадими?

— Йўқ... пахтани ўзим қабул қилиб олавераман.

— Сорти ва сифатини қандай аниқлайсиз?

— Ҳар қайси тележкадан бир чангалдан пахта олиб қоламан, — тушунтира бошлади Шермат Ашурбоев. — Кечаси лаборант намлиги ва ифлослигини аниқлаб беради. Пахтанинг сорти ва сифатини аниқлайдиган аппаратлар бизда ўрнатилмаган.

— Пахта топширганлар ифлослиги ва намлиги учун қанча чегирилганлигини билиб кетишадими?

— Йўқ! Уни кечаси лаборант аниқлагач, эртасига бухгалтер чегириб қолади.

— Нега машинада терилган пахтани тозаламай бунтга тўкяпсизлар?

— Қуритиш ва тозалаш цехи ҳали ишга тушмаган.

Пункт ҳозиргача 4 минг тоннадан зиёд пахта ҳосили қабул қилган бўлиб, бундан 3 минг тоннаси машинада терилган, тозаланмай бунт қилиб юборилган. Пахтанинг ҳаммаси лаборатория анализидан ўтказилмасдан тахминлаб «биринчи сорт» деб қайд этилган.

«Партия XXV съезди» совхози территориясидаги пунктда ҳам аҳвол яхши эмас. Бу ерда тарозибон Ўрол Абдураҳмоновдан бошқа ҳеч кимни тополмадик. Пункт мудири А. Аҳмедов, молшунос Қ. Бозоров, лаборант А. Ҳайдаровлар қаергадир ғойиб бўлишган экан. Пахта қабул қилишга тааллуқли ҳамма ишни тарозибон «битказиб» юборяпти. Бир кеча-кундузда 230—250 тонна атрофида пахта қабул қилинадиган пунктда эрталабдан буён эндигина 15 тонна пахта қабул қилинибди, холос.

— Биз пахта қабул этишни кечки пайтдан тонг палласигача давом эттирамиз, — дейди тарозибон.

Мавсум бошлангандан буён топширилган 3 минг тоннага яқин пахтанинг 1500 тоннаси машиналарда терилган экан. Бу ерда ҳам тозалаш цехи ишламаётганлигидан пахта қандай келтирилган бўлса, шу ҳолича бунтга тўкиляпти, ҳужжатларга эса «биринчи сорт» деб қайд этиляпти.

Шеробод пахта тозалаш заводи ҳузурида оқ пахтани ва ингичка толали пахтани қабул қилиш бўйича алоҳида-алоҳида иккита пункт ташкил этилган. Ҳар икковида ҳам кундуз кунлари деярли пахта қабул қилинмайди.

— Область партия комитети пахтани бутун кун давомида то кеч соат 10 гача қабул қилиш ҳақида махсус қарор қабул қилган эди, бунга нима учун амал қилмаяпсизлар? — сўраймиз завод директори Исмат Ғаффоровдан.

Директор ерга қараб қолди.

— Нима сабабдан пахтани янги стандарт талаблари асосида янги аппаратларда текширишдан ўтказмаяпсизлар?

— Бизнинг шароитимизда бунинг иложи йўқ, — жавоб берди директор ҳеч иккиланмай, — ҳар бир хўжаликда тўрт-беш хил навдаги пахта етиштирилади. Улардан келтирилган ҳар хил навдаги хом ашёни сортлари, намлиги бўйича текшириб кўришга озмунча вақт керакми?! Ҳар бир операция учун 5 минутдан 15 минутгача кетади-я!

Мана шунақа, шерободлик пахта қабул қилувчилар турли-туман асоссиз баҳоналар кўрсатиб, районда янги стандартнинг амалга ошишига тўғаноқ бўлмоқдалар.

Ўтган йили Шеробод районида юқори навдаги пахта топшириш белгиланган 80—85 процент ўрнига атиги 15 процент қилиб бажарилган эди. Буни яна бир бор эслаган ҳолда пахтанинг сифатига алоҳида эътибор бериш ва бу борада йўл қўйилаётган камчиликларни зудлик билан бартараф этиш вақти етмадимикан?!

А. ХАЛИЛОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ҚАЛБГА МУРОЖААТ

«Совет Ўзбекистони» йўлланмаси билан

Биз бу ерга келиб ажойиб, мураккаб, ички ҳаяжон сезилиб турган долзарб, жўшқин, аммо оғир, саросимасиз, салмоқли ҳаёт оқимига шўнғиб кетдик. Анъанага мувофиқ, дилбар табиат тасвиридан бошлаш мумкин эди: ўйноқи Сўх соҳилидаги салқин боғларнинг кузги кўрки, шабнам ювган тутзорлардаги дим сукунат, фарғонача ораста гузарларнинг азалий шукуҳи... Аммо булар ҳозир теримчига татийдими, деган савол туғилади.

Татийди. Биз унинг бетакрор тонгини кўрдик, кузатдик. Мана, Мадаминхўжа аканинг катта хонадони. Унда терим мавсумининг ажиб тонглари худди байрам тараддудидек қувноқ сурон билан бошланади.

— Ҳай, Дилором қизим, Мўйдин акангни уйғот! Баҳодир, осмон бўзариб қолди-я!

Баҳодир эса елкасида оппоқ сочиқ, аллақачон ариқ бўйида. Муздек сув, тетик тонг саринлиги, келин-куёвларнинг ёшлик шўхликлари кор келмаганда, уй бекаси Ҳалима опага ўн икки фарзандни оёққа турғазиб ишга отлантириш, балки, бундай осон бўлмасди. Албатта, мавсумнинг сафарбарлик мароми, умумий вазият, деҳқон оилаларининг саҳархезлик табиати, тонгдек оқариб ётган пахтазорнинг дилларга муҳрланган жозибаси ҳам ёрдамга келади. Бўлмаса, масалан, мана Аёзимхон опа Маматовага ҳам осон эмас. Етти фарзанд — еттови ҳам қиз, меҳнаткаш, сара қизлар. Бештаси ўзи билан бирга далага чиқади. Қиз боланинг ташвишу тадориги кўпроқ, мураккаброқ бўлади, биласиз. Лекин улар ҳам далаларда шабнам тўкилмасдан бригада шийпонида ҳозир бўладилар. Бригадирнинг ўзи аёл, катта оила бошлиғи бўлгани учун уларнинг ҳаётини, кўнглини миридан сиригача билади, хонадонларда, хотин-қизлар кўп жойларда тез-тез кўринади. СССР Олий Советининг депутати, республикада хизмат кўрсатган механизатор Маҳбуба Насриддинова катта давлат ва жамоат ишларини, бригаданинг ажойиб коллективини бошқариш билан бирга, олти фарзанднинг онаси; у катта оиланинг саҳарда кўтарилиб далага чиқиши қандай бўлишини яхши билади. Биладики, уларнинг ҳар бири ҳозир бир неча агрегатнинг ишини бажармоқда. Бундай оилалар ҳаётида бутун хўжалик ҳаётини, бутун район ҳаётини кўриш мумкин.

Сафарбарлик руҳи, шовқин-суронсиз, ишонч ва аҳиллик билан, муқаррар ғалабага қаттиқ ишониб, босим ишлаш — умумий вазиятнинг асосий белгиси. Бемаврид ёғин-сочин ҳам, шийпон ёнидаги қайрағочларни синдириб кетган довулли тунлар, саратоннинг жазирама қурғоқ кунлари ҳам бу вазиятни бузолмади.

Одамлардаги бурч ва масъулият туйғуси, ишонч ва аҳилликни мустаҳкамловчи омил — аввало уларга кўрсатилаётган чинакам ғамхўрлик, деган фикрга келдик. «Бюро йиғилишларида биз якун ва талаблардан ҳам аввал одамларнинг иш шароити, ҳар бир теримчи ва механизаторга ғамхўрлик, меҳнатга ҳурмат тўғрисида гаплашамиз», — дейди Ленинград район партия комитетининг биринчи секретари Аҳмадали Мираҳмедов.

Гап, албатта, райондаги кўплаб болалар муассасалари, элликдан ортиқ кутубхона, ўттиз клуб, янги обод қишлоқлар ҳақидагина эмас. Гап шундаки, ҳар бир меҳнаткаш коллективнинг самимиятини, жамоатчилик орасидаги ўз ўрни ва ҳурмат-эътиборини дилдан сезсин.

Кишининг қалбига мурожаат қилиб, ҳалол меҳнатига чуқур ҳурмат кўрсатиш коллективда хушмуомалалик, самимий вазият яратади. Бу колхознинг бригадаларидаги анжир ва анорзорлар билан ўралган, обод, кенг, типовой ғиштин шийпонларда бундай ҳурмат ва ғамхўрликни ҳар қадамда сезасиз. Медпунктда навбатчи ҳамширалар, болалар хоналарида оқ халатли меҳрибон мураббиялар, «Тановар» ансамблининг концертидан тортиб, атторлик дўкони-ю, теннис столларигача теримчилар хизматида.

— Ҳозир тирикчилик асосан шу ерда ўтяпти, — дейди Маҳбубахон, — шунинг учун тандиримиз ҳам шу ерда, қўшимча хўжаликнинг товуғу моллари ҳам шу ерда. Айниқса, мана булар бор жойда тухум-қаймоқсиз иш битадими! — У чопқиллаб ўтаётган дўмбоққина қизчани кўтариб бағрига босади.

Саксон яшар ветеран Содиқ бува Мўминовнинг айтишича, ҳозир бундай ғамхўрлик халқ ҳаётининг удумига айланган. Буванинг ўзи теримчиларнинг энг серқатнов жойларида мўъжаз чойхоналар очиш ташаббусини бошлабди.

Биз унинг кўксидаги «КПСС сафида 50 йил» нишонига тикиламиз; буванинг юзида, ҳазиломуз сўзларида фарғоналик деҳқоннинг тетик қувноқлиги, содда табиати барқ уради.

Ғамхўрликнинг катта миқёслари ҳақидаги гапни эса мамлакатнинг ҳукумат аъзоси Маҳбуба Насриддинова давом эттиради. Колхозда химикат ишлатиш кескин камайган. Ҳозир бутун район миқёсида шунга эришиш учун ҳамма хўжаликларда биолабораториялар очилиб, махсус курсларда ўқиган ходимлар ғўза зараркунандаларига қарши курашнинг биологик усулини кенг жорий қилмоқдалар.

— Бу жуда муҳим масала, — дейди ўртоқ Мираҳмедов, — химикатлар иқтисодий жиҳатдан қимматга тушиши ва соғлиққа зарарли бўлишидан ташқари, тупроқ таркибини ҳам бузади. Бизнинг шароитда бу катта муаммо. Очадиган янги ерларимиз йўқ, эски ерлар анча кучсизланиб қолган, 82 процент алмашлаб экишга мажбурмиз. Ер азиз.

Кўриб турибсиз, бу жойларнинг салмоқли, сурурли, ишчан ҳаёти ўзига хос муаммолардан холи эмас. Мисол учун яна бирини тилга олайлик. Шу Ленинград районининг ўзи баъзи областларимиздан кўра кўпроқ пилла беради. Бу эса пахта далаларини бўлтак қилиб ўтган машҳур Фарғона тутқаторларини сақлаб қолишни тақозо этади. Ер оз, ер азиз. Чексиз-поёнсиз тутқаторлар ҳозирги механизаторлар кўзини унча қувонтирмаяпти. Бундан ташқари, пилла мавсуми пахта парваришининг энг масъулиятли палласига тўғри келмоқда. Бу паллада 5—6 минг хонадон шу нозик ва масъулиятли иш билан банд бўлади. Колхозчи учун пахта — пилланинг давоми. Чиндан пилла ҳам тилла, пахта ҳам. Бу икки муҳим тармоқни бир-бирига халақит бермайдиган қилиб давом эттириш учун, эҳтимол эски анъаналарни сал бузиб, ипак «юки»нинг бир қисмини ери кенг областларга ҳам олиш истиқболи ҳақида ўйлаш керакдир.

Суҳбатнинг шу жойида биз бу йил районда машина терими кам ва кечикаётганлигидан гап очдик.

— Йўқ, биз важ ва баҳона қидираётганимиз йўқ, — деди Аҳмадали Мираҳмедович, — шу билан бирга, айтмоқчимизки, оқибат муддао — пахтанинг ўзи, унинг сифати. Ҳозир планнинг 50 процентини бажарган бўлсак, ҳаммасини аъло ва биринчи сортдан топширдик. Машина терими масаласида ҳам ҳар бир хўжаликнинг ўз шароитига қараб талаблар қўйиш тарафдориман. Биламизки, осон йил йўқ, лекин ҳар йил ўзича мураккаб. Бу йил, масалан, Энгельс номли колхоз далаларида июль охири сувсиз келиб, ғўза ўн саккиз кун ўсишдан қолди. Август бошидагина барги қизариб қолган ғўзаларга қайта ҳаёт бағишлашга муваффақ бўлдик. Ҳозир ғўза ҳаракатда, уни етилишдан, ҳосилдан тўхтатиш увол. Шунинг учун машиналар далага кечроқ киради.

Маҳбубахон шу ўринда яна бир муаммо ҳақидаги безовталигини изҳор этди.

— Бригадамиз ерлари Қўқонга туташ, — деди у, — пахтадан даромад кам бўлса, кучл[illegible]мизни шаҳар тортиб кетади. У ерда ажойиб заводлар, қурилишлар бор — автобусда ўн минутлик асфальт йўл... Шунинг учун биз пахтанинг сифатидан, планни ошириб бажаришдан, ҳар бир чаноқдан манфаатдормиз. Аъло сифат, пландан ортиқ ҳосил катта даромад демакдир. Бу йил йиллик планни 15 сентябрда бажариб, гектаридан 45 центнердан қимматбаҳо уруғлик пахта сотдик. Бригадамиз бу йил 65 центнерни мўлжал олган, агар шу бажо келса, аъзоларимиз бир сўмига икки сўм қўшиб даромад олади.

Ҳа, ишонч ва руҳий тетиклик меҳнат муваффақиятларидан келади. Бурчга муносабат, онглилик ҳақида гапириб, бригадир бир мисол келтирди. Собиқ раис, марҳум Мирзааҳмад ака тонг палласи бир хонадонга кириб бориб, ўз одатига хилоф равишда асабият кўрсатади:

— Уялмадингизми, ука! Навниҳол қизчани далага чиқарибсиз. Пахта марднинг иши, қаҳру заҳри бор унинг...

Ҳовли эгаси қизчасини мактабдан қолдириб, ўзининг ўрнига далага чиқарган, ўзи рўзғор иши билан банд экан. Раис уни қаттиқ изза қилгани шу куниёқ бутун маҳаллага ёйилди.

— Шундан буён бировнинг ўрнига чиққанларни, илҳомсиз ҳашарчиларни ҳам ишлатмаймиз. Бизда меҳнатнинг ҳурмати зўр, — деди Маҳбуба Насриддинова. У, 20 йиллик тажрибага эга бўлган механизатор, ўзини фахр билан Мирзааҳмад Деҳқоновнинг шогирди деб атайди. Машҳур пахтакорнинг ёрқин хотираси ҳам халқ кўнглида инсоний ғамхўрлик туйғуси билан боғлиқ. Нуридевонадек кўҳна қишлоқлар йўқолиб, Яккамулладаги юзлаб чароғон коттежлар унинг даврида қурилган эди. Ҳозир Янгиқишлоқ Совети Мирзааҳмад Деҳқонов номига қўйилди. Учкўприкда бир кўча ва бир ўрта мактаб ҳам атоқли деҳқон Деҳқонов номида.

Ленинград райони Фарғона пахта карвонининг бошида уч ўн кунликдан бери илғорлик байроғини дадил кўтариб бормоқда.

Райондаги сафарбар ҳаётга уч минг коммунист бош-қош. Умумий муҳитнинг тетик самимияти, меҳнат маромининг салмоқли тўлқини ғалабага ишонч бағишлайди.

Асқад МУХТОР,
Охунжон ҲАКИМОВ.
Фарғона области.

Чет элларда

КЕСКИНЛИКНИ ЮМШАТИШНИ АРДОҚЛАЙЛИК, РИВОЖЛАНТИРАЙЛИК ВА ЧУҚУРЛАШТИРАЙЛИК

Совет раҳбарининг кескинликни юмшатишни ардоқлаш, ривожлантириш ва чуқурлаштириш тўғрисидаги даъватини жаҳондаги барча тинчликсевар мамлакатлар, реалистик фикрловчи арбоблар қўллаб-қувватламоқдалар. [illegible]

[illegible] авлодлар олдидаги бурчидир.

Л. И. Брежнев қўшилмаслик ҳаракатининг фаолиятини ижобий баҳолади, — деб уқтиради Кубадаги **«Гранма»** газетаси. Совет раҳбари қўшилмаслик ҳара[illegible]

[illegible] бори мустаҳкамланиши, уларнинг фаолият самарадорлиги ошиши тарафдоридир. Яқин Шарқдаги ҳозирги фожиали воқеалар янги мустамлакачилик сиёсатини ўтказаётган империализм [illegible]

[illegible] қилиш лозим. Инсониятни ядровий фалокатга яқинлаштирувчи қуролланиш пойгаси эмас, балки қурол-яроғларни қисқартириш ва хавфсизликни мустаҳкамлаш зарур. (ТАСС).

СЎЗ — МАРРАДАН ЎЗГАНЛАРГА

МАҚСАДГА ЭРИШДИК

Барча пахтакорларнинг қадрдони ўртоқ Леонид Ильич Брежнев шу йил Тошкентда бўлган чоғида республикамиз деҳқонларига қимматли йўл-йўриқлар бериб, пахта сифатини кескин ошириш зарурлигини таъкидлаган эди. Бу йўл-йўриқларни бажаришни барча пахтакорлар сингари биз ҳам ўзимизнинг шарафли бурчимиз, деб қабул қилдик.

Сифатли пахта салмоғини қай тарзда кўпайтириш мумкин? Бунинг учун аввало эртаги ҳосил етиштириш, уни ёғин-сочинга қолдирмай йиғиб-териб олиш даркор.

Бизда ҳосил йиғим-терими батамом механизация зиммасига юкланган. Чунки бригадамизда ишчи кучи оз — тўрт кишидан иборатмиз. Ҳар бир ишчи ҳисобига 12,5 гектардан ер тўғри келади. Коллективимиз кичик бўлса-да, нияти катта: йил бошидаёқ гектаридан 40 центнердан ҳосил кўтарамиз, деб сўз берганмиз.

Теримга пухта тайёргарлик кўрган ҳолда киришдик. Пайкалларга бир йўла тўрт «зангори кема» киритилди. Уларни бригадамиз механизатори Амир Кенгашев ва механик-ҳайдовчилардан Мусурмон Холмўминов, Содиқжон Байдуллаев, Неъматжон Йўлдошевлар моҳирлик билан бошқардилар.

Машина терими — иш унуми, деб бежиз айтилмайди. Серғайрат дала гвардиячилари ишни Тошкент технологияси асосида ташкил этиб, уч кунда йиллик планни бажардилар. Қабул пунктларига 170 тонна «оқ олтин» топширилди. Шуниси қувончлики, ҳосилнинг ҳаммаси биринчи сортга қабул қилинди. Биринчи теримдаёқ ҳосилдорлик гектар бошига 30 центнерни ташкил этди.

Дастлабки ғалаба ҳаммамизни ғоят қувонтирди, албатта. Лекин иш суръатини бўшаштирганимиз йўқ. Чунки далада ҳали ҳосил бор, олдинда эса асосий довон — социалистик мажбуриятни уддалаш вазифаси турибди. Далалардан яна 50 тонна аъло сифатли хом ашё йиғиштириб оламиз. Ана шунда ҳосилдорлик гектарига 40 центнердан ошади. Жами хирмоннинг юз фоизини биринчи сортларга топширамиз. Бу бригадамиз коллективининг қутлуғ айём — СССРнинг 60 йиллиги юбилейига тайёрлаган муносиб совғаси бўлади.

К. НОРҚУЛОВ,
Сирдарё область Оқолтин районидаги «Андижон» совхозининг бригада бошлиғи.

Республикамизнинг бепоён пахтазорларида белига этак боғлаб «оқ олтин» тераётган теримчилар, ҳашарчилар, механизаторларга хизмат қилаётганлар орасида профессионал санъат коллективлари ва ҳаваскор ансамбллар бор. Суратда: Қорақалпоғистон АССРнинг «Қирққиз» ансамбли Вобкент районидаги Калинин номли колхоз пахтакорлари ҳузурида концерт бермоқда.
А. Мирзажонов фотоси. (ЎзТАГ).

«ПАХТА ШТАБИ» ПОЧТАСИДАН

ТЕРИМ ЗАРБДОРЛАРИ

Бўка районидаги «Партия XIX съезди» колхози механизаторлари машинада пахта териш плани бажарилганлиги ҳақидаги ғалаба рапортига имзо чекдилар. Агрегатлар ёрдамида 3262 тонналик «оқ олтин» хирмони тикланди. Механизаторлар мусобақасида Н. Раҳмонов, А. Омонов, М. Абдуллаев, С. Саидғаниев каби дала гвардиячилари пешқадамлик қилишмоқда. Уларнинг ҳар бири шу кунгача 180—190 тоннадан дурдона теришди.

* * *

Ленин йўли районидаги Ленин номли совхоздан ака-ука Хурсанд ва Чори Бинаевлар хўжаликнинг энг яхши механизаторлари деб тан олинди. Ака-уканинг шу кунгача агрегатлар бункеридан тўккан пахтаси 500 тоннадан ошди. Пешқадамлар мавсум давомида 600 тонна дурдона териш учун зарбдорларча меҳнат қилишмоқда.

* * *

Гагарин районидаги «Партия XXIV съезди» совхози механик-ҳайдовчиси О. Раҳмонқулов шу кунгача 250 тоннадан зиёд пахта терди. У ўз агрегати бункеридан кунига 12—14 тоннадан сифатли «оқ олтин» тўкаётир.

* * *

Поп районидаги «Правда» колхози механизатори Т. Раҳимов шарафига Қизил байроқ кўтарилди. Пешқадам дала гвардиячисининг ҳисобидаги пахта 200 тоннага етиб қолди. Т. Раҳимов СССР Конституцияси кунигача 300 тонна «оқ олтин» териш мажбуриятини олди.

* * *

Ворошилов районидаги «Гулистон» совхозининг илғор механизатори С. Қоражонов кунига 18—20 тоннадан дурдона термоқда. Унинг мавсум бошидан бери терган пахтаси 300 тоннадан ошди.

ХАБАРЛАР ОҚИМИДАН

● СОФИЯ. Бу ерда «Тинчлик — планетанинг муддаоси» деган шиор остида ёзувчиларнинг тўртинчи халқаро учрашуви очилди. Учрашувда планетанинг салкам 70 мамлакатидан вакиллар, шу жумладан, таниқли совет шоирлари ва адиблари — Н. Федоренко, Ч. Айтматов, А. Вознесенский, С. Михалков, В. Солоухин иштирок этмоқдалар.

Ёзувчиларнинг учрашув давомида ўтказиладиган мунозаралари кескинликни юмшатиш, ҳамкорлик, халқлар ўртасида дўстлик ва маданий айирбошлаш ишига хизмат қилади.

БКП Марказий Комитетининг Бош секретари, БХР Давлат Кенгашининг Раиси Т. Живковнинг учрашув қатнашчиларига йўллаган табрикномасида анжуман ер юзида тинчликни сақлаб қолиш ва мустаҳкамлаш учун курашга қўшилган муносиб ҳисса бўлади, дейилган.

● ПРАГА. Бу ерда Жаҳон касаба союзлари федерациясининг 28-сессияси очилди. Сессия қатнашчилари касаба союзларининг X жаҳон конгресси қарорлари асосида федерация фаолиятининг энг муҳим вазифаларини муҳокама қиладилар, кейинги даврга мўлжалланган иш планини белгилайдилар.

Касаба союзларининг тинчлик ва қуролсизланиш учун, социал тараққиёт ва янги иқтисодий тартиб учун биргаликдаги курашини янада кучайтириш масалалари, меҳнаткашларнинг капиталистик экономика кризиси ва кўп миллатли корпорациялар фаолиятининг эксплуатация, ишсизлик ҳамда ҳалокатли оқибатларига қарши оммавий курашда уларнинг бирлигини мустаҳкамлаш вазифаларига алоҳида ўрин берилади.

● БЛЭКПУЛ. Британия лейбористлари Англияда ядро қуролига ўрин йўқ, деган фикрни билдирмоқдалар. Лейбористлар партиясининг бу ерда ўтаётган йиллик конференцияси делегатлари қабул қилган резолюцияда улар Англиянинг «Бутун дунёда кўп томонлама қуролсизланиш йўлидаги қадам» сифатида бир томонлама ядро қуролсизланишига эришишга қатъий қарор берганликларини маълум қилдилар. Лейбористлар ҳаракати Британия сув ости флотини «Трайдент» ядро ракеталари билан таъминлашга қарши, мамлакатда Американинг қанотли ракеталари, нейтрон бомбалари, ядро қуролининг бошқа ҳар қандай турлари жойлаштирилишига қарши чиқмоқда. Британия территориясидаги ва Британия сувларидаги барча ядро базалари тугатилиши зарур, — деб таъкидланади ҳужжатда.

Лейбористларнинг анжуманида Англияда химиявий ва бактериологик қуроллар жойлаштирилишига қарши фикр билдирилди. Буюк Британиянинг ҳарбий бюджети анча қисқартирилиши зарурлиги, Европада ядросиз зона вужудга келтирилиши учун курашиш кераклиги айтиб ўтилди.

(ТАСС, 30 сентябрь).

ХИТОЙ — АНГОЛА: МУНОСАБАТЛАРНИ НОРМАЛЛАШТИРИШГА ҚАРАТИЛГАН МУЛОҚОТЛАР

Синьхуа агентлигининг хабар қилишича, Хитой Халқ Республикаси ҳукумати билан Ангола Халқ республикаси ҳукумати бир-бирини танишга қарор қилдилар, муносабатларни нормаллаштириш ва икки мамлакат ўртасида дипломатия муносабатларини ўрнатиш мақсадида Парижда мулоқот ўтказиш учун ўз вакилларини тайинладилар. (ТАСС).

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

● ПРАГА

Чехословакиянинг Карлови-Вари шаҳрида «Халқлар ўртасида ўзаро ҳамжиҳатлик учун, тинч-тотув яшаш учун» шиори остида «Турфильм-82» халқаро кинофестивали очилди. Кинофестивалда 21 мамлакат, жумладан Совет Иттифоқи кинематографчиларининг асарлари намойиш қилинади. Фестивалда туристик маршрутлар мамлакатлар ўртасида дўстликни мустаҳкамлашга, яхши қўшничилик муносабатларини ривожлантиришга хизмат қилиши лозим, деган асосий ғоя илгари сурилган.

● МАПУТУ

Ирқчи Жанубий Африка Республикаси маъмурлари мамлакатнинг шармандали апартеид системасига қарши норозилик билдираётганларга қарши репрессияларни авж олдирмоқда.

Иоганнесбургда чиқадиган «Стар» газетасининг хабар беришича, Киберли шаҳрида яшовчи беш нафар студентга ҳеч қандай расмий равишда айб қўймай, 6 ойдан кўпроқ вақт қамоқда сақланди. Ҳеч қандай «айби» исботланмаган Л. Кнегали хоним деярли бир йил терговчининг сўроқ қилишини кутиб қамоқда азоб чекди. Ўнлаб шундай мисолларни келтириш мумкин, деб ёзади «Стар» газетаси.

Қамоққа олинган кишилар йиллаб чўзилиши мумкин бўлган дастлабки ҳукм вақтида ташқи дунёдан бутунлай ажратиб қўйиладилар, уларнинг қариндош-уруғлари билан учрашуви ёки ўзаро хат ёзишуви тақиқланган. Шундай «одил судлов» практикаси Жанубий Африка Республикасида ҳозирги турмуш нормаси бўлиб қолган, деб эътироф этади «Стар» газетаси.

● ТОКИО

Меҳнат министрлиги ходимлари бутун Япония касаба союзининг Токусима шаҳрида ўз ишини тамомлаган съезди делегатлари ҳукуматнинг давлат хизматчилари иш ҳақини «бир хилда сақлаб туриш» сиёсатига қарши курашни кучайтиришга даъват этдилар. Улар ўзининг молиявий қийинчиликларини миллион-миллион меҳнаткашлар турмуш даражасини пасайтириш ҳисобига ҳал этишга уринаётган министрлар кабинети мамлакатдаги иқтисодий аҳвол кескинлашганлиги учун жавобгардир, дедилар. Касаба союз иш ҳақининг «бир хилда сақлаб турилиши»га қарши норозилик билдириб, шу йилнинг кузида бир қанча митинг ва забастовкалар ўтказишга қарор қилди.

(ТАСС).

МАШИНАЛАР ШАРОФАТИ

Дўстлик районидаги Ленин номли совхоз пахтакорлари бу йил давлатга 16 минг тонна «оқ олтин» топшириш ва ҳар гектар ердан 35 центнердан хирмон кўтариш мажбуриятини олишган. Айни кунларда хўжаликда йиғим-терим уюшқоқлик билан давом эттирилмоқда.

— Терим суръатини янада ошириш борасида катта ишлар олиб боряпмиз, — дейди совхоз партия ташкилотининг секретари Ойимбону Алиқулова. — Коммунист ва комсомоллар ишда ўрнак кўрсатишмоқда. Пахтакорлар ўртасида сиёсий-тарбиявий ишларни кучайтираётганлигимиз ижобий натижалар беряпти. Йиғим-терим қатъий график асосида ташкил этилган. «Зангори кема»лар кучидан унумли фойдаланилаётир. Бизда ҳосилнинг деярли кўпчилик қисмини машиналарда йиғиштириб олиш мўлжалланган. Ҳозир далаларда 154 та терим машинаси унумли ишлатиляпти. Совхозда тузилган 8 та терим-транспорт отряди йиғим-теримни кун сайин тезлаштириш борасида самарали иш қилаётир. Иш якунларининг дастлабки натижаларига кўра 2- ва 7-бўлимлардаги терим-транспорт отрядлари совхоз кўчма Қизил байроғини қўлга киритишди.

Бўлимлар ўртасида анъанага айланиб қолган ўзаро мусобақа терим суръатини тобора ошириш имконини беряпти. Бу меҳнат беллашувида Охунжон Отажонов бошқарувчи бўлган 7- ва Омон Абдуллаев бошлиқ 2-бўлим пахтакорлари намуна кўрсатишмоқда. Бу икки бўлим бир неча йилдан бери ўзаро мусобақадош. Ҳар йили ҳам қувончли натижаларни қўлга киритишади. Иккала бўлимнинг азамат чўлқуварлари ҳозир ҳар куни йиллик планнинг 3,5—4 проценти миқдорида ҳосил топширишмоқда.

7-бўлим далаларида иш қизғин. Бу ердаги 14 бригада пахтазорида 25 терим машинаси кучидан оқилона фойдаланилаётир. Ленин, Меҳнат Қизил Байроқ орденлари соҳиби, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган пахтакор, коммунист Охунжон Отажонов бошқарувчи бўлган бу бўлим ҳар йили план ва зиммаларига олган мажбуриятни шараф билан бажариб келмоқда. Эл хирмонига 40 центнердан ҳосил тўкиш билан муносиб ҳисса қўшмоқчи бўлган бўлимнинг барча бригадаси СССРнинг 60 йиллик юбилейини ажойиб меҳнат совғалари билан кутиб олиш учун астойдил курашмоқда.

Мавсумда 200 тоннадан пахта териш мажбуриятини олган илғор механизаторлардан Алишер Акбаров, Остонақул Думаев, Қосимжон Отажонов, Икром Абдуллаевларнинг ҳар бири «пўлат этак»лардан ҳозиргача 60—70 тоннадан «оқ олтин» териб қўйишди.

Социалистик мусобақада дала гвардиячилари пешқадамлик қилмоқдалар. Улар терим суръатини тобора қизитиб, йиллик планни 13 иш кунида бажарилишига катта ҳисса қўшаётирлар. Бу ерда дастлабки марраларни эгаллаган бригадалар сони тобора кўпайиб бораётир. Қўчқор Исроилов бошлиқ бригада аъзолари биринчи бўлиб давлатга пахта сотиш йиллик планларини бажардилар. Биринчи теримдаёқ гектаридан 30,5 центнердан хирмон кўтарилди. Азаматлар терим суръатини кун сайин оширишяпти. Ялпи хирмонни 275 тоннага, ҳосилдорликни 50 центнерга етказиш учун қизғин кураш олиб боришмоқда.

Мажбурият ҳисобига пахта топшираётган Ҳалимжон Қодиров бошлиқ бригада аъзолари эса 656 тонналик хирмон кўтариш мақсадида тер тўкишмоқда. Рашид Нурлибоев бошқараётган бригада аъзоларининг иши ҳам мақтовга лойиқ. Совхозда йиллик планни иккинчи бўлиб бажарган бригада аъзолари 40 центнерлик маррани эгаллашни мақсад қилиб қўйишган.

Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Тўлан Дадажонов бу йил 600 тонна пахта териш мажбуриятини олган. У бошлиқ бригада 790 тонналик пахтаси билан хўжалик хирмонига улуш қўшмоқчи. Шу кунларда бригада бошлиғининг ўзи «зангори кема»си бункеридан 20—25 тоннадан ошириб пахта тўкмоқда. Беш иш кунида маррани эгаллашни шиор қилиб олган бригада коллективи кўзланган мақсад сари илдамлаб боришаётир. Бу ерда ҳосилдорлик гектар бошига 50 центнерга етказилади.

Машина теримини кун сайин қизитаётган совхоз пахтакорлари барча имкониятларни тўла сафарбар этиб, давлатга пахта сотиш планини муддатидан илгари ва зиммаларига олган мажбуриятларини эса 20 октябргача бажариш чораларини кўраётирлар.

Т. УНАБОЕВ,
«Совет Ўзбекистони» махсус мухбири.

КАПИТАЛИЗМ ИЛЛАТЛАРИ

БАҲОНА УСТИГА БАҲОНА

● ЯПОНИЯ. **Касодлик — капиталистик хўжалик юритиш системасининг доимо бошига тушиб турадиган касалликлардан биридир. Бу — биринчи навбатда меҳнаткашлар турмушига таъсир этади, корхоналар эгалари эса, зарарча нарса йўқотмайдилар. Масалан, бултур пўлат қуюш 8,7 процент камайгани билан ўнлаб пўлат қуювчи йирик концернларнинг нарх-навони кўтариш ва ишлаб чиқаришни янгилаш ҳисобига оладиган фойдаси қарийб 15 процент ортди. Ҳолбуки, молиявий қийинчиликларни баҳона қилиб, минглаб металлурглар ишдан бўшатилган. Бунинг устига ўқишни тугатган кўплаб йигит ва қизлар ишга қабул қилинмаган.**

Умуман, мамлакатда саноат ишлаб чиқариш ҳажми сурункасига камайиб боряпти. Бу эса, ишсизлар армияси сонининг ошишига олиб келмоқда.

ИШСИЗЛАР

● АҚШ. **«Техас инструментс» корпорациясини «бақувват, бели синмайдиган» корпорация дейишади. Ҳақиқатда, унинг хўжайинларининг ошиғи олчи. Жаҳондаги турли мамлакатларда корпорациянинг элликка яқин корхонаси бор. Уларда ярим ўтказгичлар ишлаб чиқарилади.**

«Техас инструментс» маъмурияти яқинда 2600 меҳнатчини ишдан бўшатиш ҳақида қарор қабул қилди. Қизиғи шундаки, ишдан бўшатиш қарори корпорациянинг ўзга давлатларда жойлашган корхоналар ишчиларига ҳам таъсир кўрсатади. Сўнгги икки йил ичида корпорациянинг 19 та чет мамлакатдаги 10 минг ишчиси кун кўриш учун ишлаётган корхонаси дарвозасидан ортда қолди.

«УМУМИЙ БОЗОР» ВА ИҚТИСОДИЙ ТУШКУНЛИК

● ДАНИЯ. **«Умумий бозор» мамлакатларидаги ишсизлар сони 11 миллиондан ошиб кетди. Саксонинчи йилларнинг охирига бориб ишсизлар сони 15 миллион кишига етади. Дания меҳнат министри Г. Фенгер Меллер «ўнлар» мамлакатининг Копенгагенда ўтказилган меҳнат министрлари учрашувидан сўнг юқоридаги сўзларни айтди.**

Капиталистик дунёдаги иқтисодий тушкунлик масаласи учрашувларнинг доимо етакчи мавзуси бўлади. Хўш, Данияда меҳнаткашларнинг турмуш аҳволи қандай! Мамлакат Европа иқтисодий ҳамжамиятига аъзо бўлганидан буён ўтган 10 йил мобайнида ишсизлар кўпайди. 1972 йилда 33 минг киши ишсиз эди, ҳозир уларнинг сони 270 минг кишидан ошиб кетди. Шу давр ичида Даниянинг тўлов балансидаги камомат 0,5 миллиард крондан 20 миллиард кронга кўпайди, ташқи қарз миқдори ҳам ошди.

(ТАСС материаллари асосида).

ПОЛИМЕРЛАР ИНСОН САЛОМАТЛИГИ ПОСБОНЛИГИДА

Суратда: мактаб қатнашчиларидан бир группаси (чапдан ўнгга) — СССР Химия саноати министрлигининг фан ва техника бошқармаси бўлим бошлиғи В. Тарасов, Тошкент давлат университети кафедра мудири, химия фанлари доктори, профессор У. Мусаев, Бутуниттифоқ қон ўрнини босувчи материаллар ва гормон препаратлари технологияси илмий-тадқиқот институтининг катта илмий ходими, химия фанлари кандидати, Т. Каралтадзе, Ўзбекистон ССР Фанлар академияси полимерлар химияси ва физикаси институтининг катта илмий ходими, физика-математика фанлари кандидати Э. Уриновлар суҳбатлашмоқда.

29 сентябрь куни Самарқандда медицинада полимерларнинг қўлланилиши юзасидан Бутуниттифоқ мактаби машғулотлари тугади. Машғулотларни СССР Фан ва техника давлат комитети ҳамда СССР Фанлар академияси юқори молекуляли бирикмалар илмий кенгаши ташкил этган эди. 10 кун давомида мамлакатнинг кўпгина шаҳарларидан бу ерга келган тингловчилар ҳузурида химия ва медицина саноати соҳасидаги таниқли олимлар, йирик мутахассислар лекциялар ўқиб, доклад қилишди. Тадқиқотчилар ва практик-медиклар давра суҳбати ўтказдилар.

СССР Фан ва техника давлат комитетининг «Медицина мақсадлари учун синтетик полимерлар» илмий кенгаши раиси, СССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси Николай Алфредович Платэ олимлар ва мутахассислар ишининг Самарқанддаги ушбу якунларини шарҳлаб берди:

— Кейинги йиллар, деди у, доривор препаратлар ишлаб чиқиш учун янги [illegible] полимерлар инсон саломатлиги йўлида хизмат қилмоқда. Химиклар билан медиклар ҳамдўстлиги муайян хусусиятларга эга бўлган ғоят самарали дори-вор воситалари яратиш имконини берди. Улардан медицина практикасида фойдаланишнинг муҳим проблемалари мактаб диққат марказида турди. [illegible] Ўзбекистон ССР Фанлар академияси [illegible] ежлари учун оқсил комплекс полимерларининг муайян турларини яратмоқда. Ўзбекистон ССР Фанлар академияси — биоорганик химия институтида яратилган янги доривор воситалар, Тошкент давлат университетида [illegible] тадқиқотлар, химия ва пахта целлюлозаси илмий тадқиқот институтида ишлаб чиқилаётган пахта целлюлозаси заминида [illegible] воситалари тўғрисидаги, Тошкент ва Самарқанд медицина институтлари олимлари олиб бораётган илмий ишлар ҳақидаги ахборотлар эътиборни ўзига тортди.

Мактаб Ўзбекистон олимларининг мамлакатдаги етакчи илмий-тадқиқот марказлари коллективлари билан алоқасини мустаҳкамлашга хизмат қилди. Машғулотлар илмий изланишларни активлаштиришга шубҳасиз ёрдам беради, полимерлар тўғрисидаги фан янада ривожлантирилиб, медицинада ва халқ соғлиғини сақлашда зарур бўлган юқори молекуляли бирикмалар ҳосил қилишда муҳим роль ўйнайди.

Етакчи мутахассисларнинг таъкидлашича, мактабда ёш врачлар олган чуқур ва мустаҳкам билим уларнинг медицина практикасида полимерлардан янада кенгроқ фойдаланишларига ёрдам беради. Ҳозирги пайтда бутун дунё олимлари полимерларни ҳақли равишда эртанги куннинг шифобахш воситалари деб айтмоқдалар.

(ЎзТАГ).

ОНАЛИК ВА БОЛАЛИКНИ МУҲОФАЗА ҚИЛИШ

Партия медиклар олдига қўйган вазифаларни муваффақиятли амалга ошириш, даволаш муассасаларининг фаолиятини янада яхшилаш, аёллар ва болаларнинг саломатлигини муҳофаза қилиш [illegible] тармоқларини ривожлантириш — мана шу масалалар Ўзбекистон акушер-гинекологлари иккинчи съездининг ишида ўз ифодасини топди. Съезд 30 сентябрь куни Тошкентда тугади.

Кейинги ўн йил мобайнида республикада акушер-гинекология муассасалари тармоғи анча кенгайди, улардаги врачлар сони икки баравар кўпайди. [illegible]

Съезд [illegible] ладлар қилиб, ахборотлар бердилар.

(ЎзТАГ).

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.45 — Мультфильм. 10.20 — Фильм-концерт. 11.20 — Концерт. 12.00 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Кинопрограмма. 15.35 — Концерт. 16.05 — Ҳужжатли фильм. 16.20 — Москва комсомоллари [illegible] 18.45 — [illegible] 19.15 — [illegible] 19.30 — Мультфильм. 19.50 — [illegible] 21.00 — Время. 21.30 — [illegible] 22.05 — [illegible]

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.20 — Илмий-оммабоп фильм. [illegible] Тарих. 14.05 — Эллинизм даври санъати. 14.35 — Звездочет. 15.20 — Улуғ Ватан уруши. Киноэпопея. 2-фильм. 16.10 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.50 — Машенька. Спектакль. 20.30 — Хайрли тун, кичкинтойлар. 20.45 — Қўл тўпи. СССР-1 — ГДР. 21.15 — Илмий-оммабоп фильм. 21.30 — Время. 22.05 — Концерт. 22.45 — Ҳужжатли фильм. 23.20 — Футбол. [illegible]

ТОШКЕНТ-I. 11.30 — [illegible] 12.00 — Телефильм. [illegible] 20.00 — Санъатшуносларнинг халқаро симпозиумига. [illegible] 22.05 — [illegible] 23.35 — Янгиликлар.

ТОШКЕНТ-II. 18.10 — [illegible] 21.30 — Москва-II.

РАДИО

БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Эстрада концерти. 9.30 — Совет Ўзбекистони: одамлар, ишлар, режалар. 11.15 — Концерт. 11.50 — Инсон ва қонун. 12.10 — Ўзбекистан индустриальний. 13.00 — Чорвадор. 14.00 — Табаррук замин. 19.25 — Ёшлик. 21.15 — Пахтакорларнинг талабларига биноан концерт. 22.30 — Бугун радиотеатрда.

АЭРОФЛОТ

Авиация транспорти хизмати имтиёзларидан фойдаланинг!

ПАССАЖИР САМОЛЁТЛАРИНИНГ БИЛЕТЛАРИ ШУ ЙИЛНИНГ 1 ОКТЯБРИДАН 1983 ЙИЛНИНГ 31 МАЙИГАЧА

Биринчи жаҳон уруши, граждамлар уруши, Улуғ Ватан уруши инвалидлари; шулар даражасидаги шахслар, шунингдек, биринчи группа инвалидини олиб кетаётган кишиларга (ҳамма турдаги самолётларда);

путевка билан санаторияга бораётган ва қайтаётган 15—17 ёшдаги ўсмирларга,

граждан авиацияси олий ва ўрта махсус таълим ўқув юртларининг студентлари, аспирантлари, курсантлари, Граждан авиацияси академияси команда ва штурманлик факультети тингловчилари, граждан авиацияси олий ва ўрта махсус таълим ўқув юртлари қошидаги тайёрлов бўлими тингловчиларига (ўқитиш формасидан қатъи назар)

50 ПРОЦЕНТ

ишламаётган меҳнат инвалидлари, болалигидан инвалид бўлганлар; давлат пенсияси ёки маҳаллий бюджетдан нафақа олаётганлар; қариялар уйи ва интернатларида яшовчиларга

50 ПРОЦЕНТ

олий ва ўрта махсус таълим ўқув юртларининг кундузги бўлимида ўқиётган студентларга,

ўрта махсус ўқув юртлари талабаларига,

олий ўқув юртлари қошидаги кундузи ўқитиладиган тайёрлов бўлими тингловчиларига,

ҳарбий ўқув юртлари тингловчилари ва курсантларига,

корхона, ташкилот, ўқув юртларининг илгаридан бериб қўйган талабномалари бўйича 15 ва ундан ортиқ кишидан ташкил топган ишчи, хизматчи ва ўқувчилар экскурсион группаси аъзолари,

ВЦСПС туризм ва экскурсиялар Марказий Советининг планлаштирилган туристлар ва экскурсиячилар группасининг аъзоларига,

СССР «Спутник» ёшлар туризми Бюроси путевкаси билан бораётган ёлғиз туристларга,

«Страхование йиғими ушланмасин» деган штамп босилган қаттиқ (жесткий) темир йўл вагонларида юриш ҳужжати (ВПД)ни тақдим этган Мудофаа министрлиги муддатли хизматдаги ҳарбий хизматчилар, Ички ишлар министрлиги, Давлат хавфсизлиги комитети ходимларига

30 ПРОЦЕНТ

АРЗОНЛАШТИРИЛГАН ҲОЛДА БЕРИЛАДИ

Нархи камайтирилган билетларни олиш учун талаб этиладиган ҳужжатлар:

ишламаётган меҳнат инвалидлари ва ҳарбий хизматни ўташ чоғида умумий касалликларга дучор бўлиш оқибатида инвалид бўлган шахслар пенсия гувоҳномасини тақдим этадилар,

болаликдан инвалид бўлган кишилар, қариялар уйи ва интернатларда яшовчи шахслар пенсия гувоҳномасини ёки район (шаҳар) социал таъминот бўлими берган справкани тақдим этадилаар. Бу ҳужжатларда СССР темир йўлларида юриш учун скидка олиш ҳуқуқига эга эканлиги ҳақида штамп бўлиши зарур. Бундан ташқари пенсия гувоҳномасининг эгасидан шахсиятини тасдиқловчи ҳужжат ҳам талаб этилади;

Улуғ Ватан уруши инвалидлари Ватан уруши инвалиди гувоҳномасини кўрсатадилар. Улар даражасидаги шахслар эса инвалиднинг имтиёзлар ҳуқуқи ҳақидаги гувоҳномасини тақдим этадилар;

студентлар — студент билетини,

ўқувчилар эса ўқувчи билети ёки гувоҳномасини кўрсатадилар.

Тақдим этилган ва унда кундузги ўқиши қайд этилган билет ва гувоҳнома шу йилнинг охиригача узайтирилган бўлиши керак. Бундан ташқари паспорт (туғилиш ҳақида гувоҳнома) ҳам тақдим этилади.

ВЦСПС туризм ва экскурсиялар Марказий Советининг ва «Спутник» халқаро ёшлар туризми бюроси туристлари ва санаторийга бораётган 15—17 ёшли ўсмирлар путёвкаси билан ҳаво транспортида имтиёз билан юриш талони ва шахсиятини тасдиқлайдиган ҳужжат кўрсатадилар.

Имтиёз бериладиган билетлар йўлда бошқа пунктга қўнмайдиган газотурбинали ИЛ-86, ИЛ-62, ТУ-154, ЯК-42, ТУ-134, ИЛ-18, АН-24 самолётлари хизмат қиладиган рейсларга расмийлаштирилади.

Санаторийларга бораётган 15—17 ёшдаги ўсмирлар, ишчилар, хизматчилар ва ўқувчиларнинг экскурсияга чиққан группалари аъзоларига имтиёзли билетлар фақат газотурбинали самолётларда учиш учун, шу жумладан ЯК-40 самолётига расмийлаштирилади.

БИЛЕТЛАР УЧИШДАН 15 КУН ИЛГАРИ СОТИЛАДИ.

Йўловчиларни қизиқтирган саволлар билан қуйидаги телефонга мурожаат қилишлари мумкин: телефон — 56-06-17.

ЎЗБЕКИСТОН ГРАЖДАН АВИАЦИЯСИ БОШҚАРМАСИНИНГ МАРКАЗИЙ ҲАВО ЙЎЛЛАРИ АГЕНТЛИГИ.

Бугун Тошкентда санъатшуносларнинг халқаро симпозиуми очилади

ХАЛҚ САНЪАТИ

1—7 октябрь кунлари Тошкентда санъатшуносларнинг халқаро уюшмаси (АИКА) симпозиуми ўтказилади. ЮНЕСКО ҳузурида ташкил этилган бу халқаро ташкилот Парижда жойлашган бўлиб, тез-тез конференциялар, симпозиумлар ўтказиб туради. Бу анжуманларда бугунги шаҳарсозлик, тасвирий ва амалий санъатнинг энг актуал ва долзарб муаммолари муҳокама қилинади. Халқаро уюшма бугунги кунда кўпгина мамлакатларнинг, шу жумладан, Совет Иттифоқининг таниқли санъатшунос олимларини бирлаштириб турибди.

Бу сафарги симпозиум «Ҳозирги шаҳар муҳитида халқ санъатининг ўрни» мавзуига бағишланган. Румыния ва ГДР, ГФР ва Франция, Дания ва Швеция сингари қатор мамлакатлардан келган таниқли танқидчилар, санъатшунослар замонавий шаҳарлар шароитида халқ санъатининг тақдири тўғрисида ўзаро фикрлашадилар.

Халқаро анжуманнинг Ўзбекистонда ўтказилаётганлиги бежиз эмас. Республикамизнинг маданий қурилиш, жумладан, халқ санъатини ривожлантиришдаги тажрибаси ўрнак бўларлидир. Бир пайтлар чор Россиясининг қолоқ чекка ўлкаси бўлган Ўзбекистон бугунги кунда бадиий ижоднинг ривожланган замонавий шаклларига эга бўлган қудратли аграр-саноат республикасига айланди. Бу ерда адабиёт, музика ва театр санъати, телевидение ва кинематография, тасвирий санъат, ҳайкалтарошлик, амалий санъат ва меъморчилик гуллаб-яшнамоқда.

Совет ҳокимиятининг дастлабки йилларидан бошлаб халқ амалий санъатининг бой анъаналарини ижодий ривожлантириш, уларга ҳурмат билан муносабатда бўлиш энг муҳим вазифалардан бири қилиб қўйилган эди. Албатта, халқ санъати фақатгина ўтмишда яратилган асарлар эмас. Бу Ўзбекистон халқлари тарихининг маданий қатламлари билан узвий алоқадор бўлган барҳаёт ижоддир.

Ўзбекистон халқ амалий санъати, айниқса, кейинги йилларда тез суръатлар билан ривожлана бошлади. Бунда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг «Ўзбекистон халқ бадиий ҳунармандчилигини янада ривожлантириш бўйича тадбирлар тўғрисида»ги 1977 йил июнда чиқарган қарори муҳим роль ўйнади. Ана шу қарорга асосан Ўзбекистон Рассомлар союзи Бадиий фонди системасида ташкил этилган «Уста» бирлашмаси амалий санъат усталари ҳаётида муҳим воқеа бўлди. Бир қанча зонал участкаларга бўлинган бирлашма республиканинг халқ санъати усталари фаолиятига равнақ бахш этди. Халқ усталари меҳнатини ташкил этиш, улар яратган буюмларни сотиш, ёш кадрларни тайёрлаш каби қатор масалаларга алоҳида эътибор берилмоқда. Унутилган ёки унутилиб бораётган ҳунармандчилик турларини жонлантириш бўйича муваффақиятли қадамлар қўйилди. «Уста» бирлашмасида махсус устахона ташкил этилиб, ўзбек бўёқли миниатюрасининг дастлабки намуналари яратилди. Булар шу йили намойиш этилган «Рассомлар — халққа» кўргазмасида томошабинлар эътиборига ҳавола этилди.

«Уста» бирлашмасида чармга гул босиш, ундан турли хил буюмлар тайёрлаш каби анъанавий ҳунармандчилик турларини жонлантириш, халқ санъатининг бошқа тармоқларини ҳам янада ривожлантириш бўйича қизғин иш олиб борилмоқда.

Ўзбекистон халқ амалий санъати усталарининг асарлари фақатгина Бутуниттифоқ томошабинига маълум бўлиб қолмай, дунёнинг ўнлаб мамлакатларида ҳам кўп бор муваффақиятли намойиш этилган. Ўзбек усталарининг нафис ва гўзал ўймакорлик ишлари, гулдор, хилма-хил нақшли, ҳозирги турмушда ҳам ўз аҳамиятини йўқотмаган сопол буюмлар, ёрқин рангли сўзаналар, зардеворлар, ўзбек каштачиларининг бошқа буюмлари, зардўзлик намуналари, ганч ва ёғочга туширилган сеҳркор нақшлар кўп бор томошабинлар ва мутахассисларнинг таҳсинига сазовор бўлган.

Ўзбек халқ санъатининг, бутун бадиий маданиятимизнинг фахри бўлган ўнлаб халқ усталари бор. Уларнинг номи ҳамиша меҳр ва фахр билан тилга олинади. Кўпчилиги СССР ва Ўзбекистон ССР Давлат мукофотига сазовор бўлишган.

Халқ амалий санъатида ёрқин ранглар асосий ўрин эгаллайди. Унинг нақшли образлари ва мотивлари ҳам деярли анъанавий. Булар асосан ўсимликсимон ёки геометрик нақшлардир. Гоҳида ҳайвонлар, қушлар, маиший буюмларнинг тасвирларини ҳам учратиш мумкин. Истеъдодли усталар анъанавий буюмларга ҳамиша ўзларига хос бўлган янги образлар, янги нақшлар қўшадилар. Бу билан халқ санъатини ижодий жиҳатдан ривожлантирадилар ва бойитадилар.

Ўзбекистон халқлари турмушида катта ўрин тутган ва энг қадимий бўлган буюмлар бадиий кулолчилик намуналаридир. Масалан, рангли сопол буюмлар ўлкамизда VIII аср охирларида пайдо бўлган. Минг йилдан ортиқроқ ўтган вақт мобайнида у ўз тараққиётининг турли босқичларини босиб ўтди. Совет даврига келиб бу ажойиб санъат янги чўққиларга кўтарилди. Ўзбекистоннинг асосий кулолчилик марказлари бўлган Риштон, Ғурумсарой, Ургут, Шаҳрисабз, Ғиждувон, Денов, Хива, Тошкент каби шаҳарларда кейинги ўн йил ичида ижодий ҳаёт айниқса қизғин тус олди. Янгича шакллар билан бирга бугунги кунда турмушда қўлланилаётган аңъанавий буюмлар устидаги ишлар ҳам актив давом эттириляпти. Ўзбек кулоллари буюм шакли билан нақшли суратлар ва ранглар ўртасидаги мураккаб мутаносибликни жуда нафис ҳис қиладилар. Машҳур усталар шунингдек, ўрта ва ёш авлодга мансуб кулолларнинг ишлари ана шундан далолат беради.

Ўзбекистон қадимдан ўзининг ўймакорлик санъати намуналари билан шуҳрат қозонган. Аммо кейинги пайтда ҳунармандчиликнинг бу тури унутилиб кетаётгани, кандакор усталар деярли йўқолиб бораётганлигига ўз вақтида эътибор берилди. Бугунги кунда қадимий санъатнинг ана шу турлари қайта тикланмоқда. Ўзбек кандакорлигининг анъаналари Қўқон мактабининг вакили ёш уста М. Мадалиев томонидан муваффақиятли давом эттирилмоқда.

Каштачилик санъати ҳам қадимдан турмушимизга сингиб кетган. Бугунги кунда ҳам у ўз аҳамиятини йўқотмаган. Ургут, Шаҳрисабз, Тошкент, Жиззах, Сурхондарё ва Фарғона водийсининг турли районларида яшаётган каштачи аёллар бу ажойиб санъатни ижодий жиҳатдан бойитмоқдалар. Республикада гиламчилик ва полос тўқиш, ўзбек миллий матолари тўқиш санъати ҳам муваффақиятли ривожланмоқда.

60-йилларнинг ўрталарига келиб ёғочга ва ганчга нақш ўйиш ҳамда гул солиш бўйича халқ усталари жамоат биноларини бадиий безашда фаол иштирок эта бошладилар. Қўқон ва Тошкентнинг таниқли усталари Қ. Ҳайдаров, А. Файзуллаев, М. Усмонов, Д. Ҳакимовлар биринчилар қаторида ана шу ишга киришдилар. Ҳозирги пайтда уларнинг ўқувчилари, эндиликда етук уста бўлиб етишиб, эшик, устун, безакли паннолар яратиш бўйича мураккаб буюртмаларни бажармоқдалар. Бу меъморчилик деталлари фақатгина Ўзбекистон шаҳарларидаги биноларни безаб қолмасдан, бепоён мамлакатимизнинг бошқа шаҳарларидаги ўнлаб иншоотларга ҳам кўрк бағишлади. Яқиндагина ўзбек усталари Москвадаги Ўзбекистон ССР Фанлар академияси меҳмонхонасининг ички қисмини безашда иштирок этган эдилар.

Ўзбекистонда маданий қурилиш, жумладан, халқ санъати тараққиёти ишида тўпланган тажриба бадиий маданият соҳасида ленинча миллий сиёсатнинг тантанасини яққол намойиш этади. Совет халқи кишиларнинг янги тарихий бирлигидир. Социал-сиёсий тузум идеология, ҳаётий манфаатлар ва вазифалар бирлиги заминида маънавий бойликларни эркин ўзаро алмашлаш жараёни қизғин давом этмоқда. Ана шу жараёнда ҳар бир халқнинг санъати ўз ижодий имкониятларини бойитиб, миллий ўзига хосликни сақлаган ҳолда мамлакатимиз кўп миллатли бадиий маданиятининг узвий қисмига айланмоқда.

Санъатшуносларнинг шаҳримизда ўтаётган халқаро симпозиуми ишига муваффақият тилар эканмиз, бу анжуман натижалари халқ санъати масалаларини назарий ишлаб чиқишни чуқурлаштиради, халқ усталарини янги ижодий изланишларга рағбатлантиради, деб ўйлаймиз.

Шунингдек, бу анжуман халқлар ўртасидаги ўзаро маданий алоқаларни янада кенгайтиришга хизмат қилади.

Раҳим АҲМЕДОВ,

Ўзбекистон Рассомлар союзи правлениесининг раиси, СССР халқ рассоми.

СПОРТ

ҚИЛИЧБОЗЛИК:

МУНОСИБ ҲИССА

Ленинградда социалистик мамлакатларнинг дўстона армиялари спорт клуби чемпионатида Болгария, Венгрия, ГДР, Польша, Румыния, Чехословакия ва совет қиличбозлари қатнашмоқда. Дастлабки ғолиблар рапирачилар баҳсида аниқланди. Мусобақага пухта ҳозирлик кўрган Ватанимиз рапирачилари муваффақият қозонишди. Бу ғалабага тошкентлик жаҳон чемпиони, халқаро классдаги спорт мастери Виталий Логвин ҳам ўзининг муносиб ҳиссасини қўшди.

СОВРИНЛАР ВА ЎРИНЛАР

★ САМБО. Гомелда ўсмирлар ўртасида ўтказилган Бутуниттифоқ турнирда 23 шаҳардан 200 курашчи иштирок этди. Беллашувда тошкентлик К. Яшин билан Х. Отабоевлар муваффақият қозонишди.

★ ХОККЕЙ. Тошкентнинг «Бинокор» командаси мавсумни муваффақиятли бошлади. Хоккейчиларимиз 6 учрашув ўтказиб, 9 та очко жамғаришди. Бинокорчилар сўнгги учрашувни Харьковда маҳаллий динамочилар билан ўтказиб (7:2, 4:4), ўз ҳисобларига 3 та очко ёздилар.

★ БАСКЕТБОЛ. Республикамизда меҳмон бўлиб турган Ҳиндистон баскетболчилари Тошкентнинг «Университет» командаси билан куч синашдилар. Учрашув майдон эгалари фойдасига (111:72) ҳал бўлди. Меҳмонлар Тошкентнинг «Старт» командаси билан учрашгач, Бухорога йўл оладилар.

★ ФУТБОЛ. Европа кубоклари учун такрорий учрашувлар ўтказилди. Чемпионлар кубоги учун: «Динамо» (К) — «Грассхопперс» (Швейцария) — 1:0, 3:0, УЕФА кубоги учун: «Динамо» (М) — «Шлёнск» (Польша) — 2:2, 0:1, «Наполи» (Италия) — «Динамо» (Тб) — 1:2, 1:0, «Арсенал» (Лондон) — «Спартак» (М) — 2:3, 2:5. Кубок эгалари кубоги учун: «Бавария» (ГФР) — «Торпедо» (М) — 1:1, 0:0. Шундай қилиб, Киев динамочилари билан пойтахт спартакчилари совриндорлик баҳсини давом эттирадиган бўлишди.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ХАЛҚ ХЎЖАЛИГИ ЮТУҚЛАРИ ВИСТАВКАСИДА

МУКОФОТЛАР ТОПШИРИЛДИ

Сирдарё область, Сирдарё районидаги «Малик» тажриба-ишлаб чиқариш хўжалиги пахтачилик звеносининг бошлиғи Тўхтахон Қирғизбоева Тошкентдан уйига яп-янги «Москвич» автомашинасида қайтадиган бўлди. У меҳнатда кўрсатган ғайрат-шижоати учун Ўзбекистон ССР Халқ хўжалиги ютуқлари виставкасининг мукофотига сазовор бўлган эди. Т. Қирғизбоева ўн биринчи беш йилликнинг дастлабки йилида мавжуд 65 гектар майдоннинг ҳар гектаридан пландаги 32,64 центнер ўрнига 57,02 центнердан ҳосил кўтарди. Унинг меҳнатда эришган муваффақияти муносиб мукофот билан тақдирланди.

29 сентябрь куни яна беш кишига Ўзбекистон ССР Халқ хўжалиги ютуқлари виставкасининг дипломлари ҳамда «Москвич» автомашинаси тақдим этилди. Шу куни республикамизнинг турли областларидан келган 12 пахтакор, механизатор, чорвадор, сабзавоткорларга «Урал» мотоцикллари ҳамда виставканинг дипломлари тантанали равишда топширилди. Ўзбекистон ССР Халқ хўжалиги ютуқлари виставкасининг директори И. Азизов мукофотларни топширар экан республикамиз қишлоқ хўжалиги илғорларини қизғин табриклади, уларга бундан буёнги ишларида каттадан катта муваффақиятлар тилади.

Самарқанд районидаги «Москва» совхози сут соғувчиси Т. Ўрунова, Бухоро область Ғиждувон районидаги «Коммунизм» колхози пахтачилик бригадаси бошлиғи Ё. Нормуродов ва бошқалар мукофотланганлар номидан сўзга чиқиб юбилей йилида зарбдорларча меҳнат қиламиз, дейишди. Улар ўз меҳнатларига берилган юксак баҳодан руҳланиб зиммаларига оширилган социалистик мажбуриятлар олишди. Жумладан, бухоролик пахтакор Ёдгор Нормуродов 70 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 33,5 центнердан ҳосил кўтариб, йиллик планни бажарганини айтди ва шонли юбилейга ҳар гектар ердан 70 центнердан ҳосил олишга аҳд қилди. Тўхтахон Қирғизбоева эса СССР 60 йиллигига — 60 центнердан «оқ олтин» ҳосили олишга ваъда берди.

Ш. МИРҲАБИБОВ.

Суратда: Ўзбекистон ССР Халқ хўжалиги ютуқлари виставкасининг мукофотига сазовор бўлган илғор қишлоқ хўжалиги ходимларидан бир группаси.

А. Тўраев фотоси.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

Театр

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 1/Х да **Ҳар тўкисда бир айб,** 2/Х да **Уз аризасига кўра.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 1/Х да **Хотинимнинг эри,** 2/Х да **Лайли ва Мажнун.**

Ўзбекистон ССР Кинематография давлат комитети коллективи бошқарма бошлиғи С. К. Камолиддиновга онаси

Кароматхон НОСИРОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

Редакция адреси: 700000, Тошкент — П, Ленин кўчаси, 41.

ТЕЛЕФОНЛАР: редактор — 33-65-45, 32-53-04; редактор ўринбосарлари — 33-06-83, 32-55-04, 33-44-55, 32-55-05; масъул секретарь — 33-79-14, 32-53-05; секретариат — 33-72-83, 32-53-06, 32-54-11; БЎЛИМЛАР: партия турмуши — 33-34-69, 32-53-97, 32-57-19; марксизм-ленинизм назарияси пропагандаси — 32-55-70; коммунистик тарбия — 32-54-29; халқаро ҳаёт — 32-54-14; саноат, транспорт ва капитал қурилиши — 33-47-80, 32-53-14, 32-54-09; қишлоқ хўжалиги — 33-76-04, 32-53-15, 32-53-70; адабиёт ва санъат — 33-20-36, 32-54-35, 32-55-16; совет қурилиши — 32-57-20, 32-54-18; фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 33-44-51, 32-57-21, 32-54-24; ахборот ва спорт — 33-14-24, 32-55-17, 32-54-26, 32-54-27; хатлар ва оммавий ишлар — 33-21-43, 32-53-16, 32-53-20, 33-11-49; 32-54-13; иллюстрация — 32-57-22, стенографистка — 33-73-43; 32-54-05; жамоатчилик қабулхонаси — 32-54-16; эълонлар бўлими — 33-81-42. ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ: ҚҚАССР — 2-42-62; Тошкент — 32-53-20; Самарқанд — 6-48-35; Сирдарё — 2-05-27; Сурхондарё — 92-36; Хоразм — 5-51-24; Бухоро — 3-31-42; Қашқадарё — 61-35; Фарғона — 4-20-84; Наманган — 6-70-78; Андижон — 4-48-85; Жиззах — 2-31-66. Нашриёт диспетчери — 32-78-94; Нашриёт телефон станциясининг навбатчиси — 33-90-50.